

HÍRLEVÉL

2018. XVIII. évfolyam 9. szám

2018. SZEPTEMBER

EGY ÚJ RENDKÉPZŐ

24.
oldal

A TELJESÍTMÉNYVIZSGÁLAT
JOGI SZABÁLYOZÁSA AZ EU-BAN

12.
oldal

AZ ELŐKÉSZÍTŐ KALCIUM- ÉS
FOSZFORELLÁTÁSA I.

30.
oldal

PTBC (JOHNE-BETEGSÉG) I.

14.
oldal

SZARVASMARHA ÁBRÁZOLÁSOK A
MAGYAR PÁSZTORMŰVÉSZETBEN

34.
oldal

ÁLLATTENYÉSZTÉSI
TELJESÍTMÉNYVIZSGÁLÓ KFT.

2100 Gödöllő, Dózsa György út 58.
Tel.: +36 28 515 540 | Fax: +36 28 515 550
E-mail: atkft@atkft.hu | www.atkft.hu

PARTNERTÁJÉKOZTATÓ HÍRLEVÉL

AZ ÁLLATTENYÉSZTÉSI
TELJESÍTMÉNYVIZSGÁLÓ KFT.
KIADVÁNYA

2100 Gödöllő,
Dózsa György út 58.
Telefon: 06-28-515-540
Fax: 06-28-515-550
E-mail: atkft@atkft.hu
Honlap: www.atkft.hu

Felelős kiadó:

Kövesdi Zsolt
ügyvezető igazgató

Főszerkesztő:

Rácz Henriett
06-20/329-5227
racz.henriett@atkft.hu

Szerkesztő asszisztens:

Szűcs Krisztina

A szerkesztőbizottság tagjai:

Dr. Dégen László
Dr. Kenéz Árpád
Dr. Monostori Attila
Dr. Orosz Szilvia
Dr. Ózsvári László
Rácz Henriett

Grafikai előkészítés:

Kutas Ferenc

Lebonyolítás:

LittleShark Marketing Kft.

Nyomás:

Vármédia Print Kft.
www.varmediaprint.hu

ISSN HU-2063-3491

TARTALOM

KÖSZÖNTŐ	3
SZARVASMARHA-ÁGAZATI SZEMINÁRIUM	3
SZÁMADÁS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT ÁLLOMÁNYRÓL	6
AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TEHENÉSZETEK LEGJOBBJAINAK ÚJ ORSZÁGOS RANGSORAI	6
AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK LEGJOBBJAINAK MEGYEI RANGSORAI: a legjobb 10 tehenészet	8
TEJTERMELÉS-ELLENŐRZÉS A teljesítményvizsgálat jogi szabályozása az Európai Unióban (Németh Csaba)	12
ÁLLATEGÉSZSÉG ÉS TAKARMÁNYOZÁS A szarvasmarhák paratuberkulózisa (Johné-betegség) I. Kórokozó, kártétel, kimutathatóság (Dr. Monostori Attila, dr. Dégen László)	14
SZOMATIKUS SEJTSZÁM-VIZSGÁLAT A TEJMINŐSÉG JAVÍTÁSÁÉRT	18
TEJMINTÁKBAN AZONOSÍTOTT KÓROKOZÓK ARÁNYA	19
TERMÉKENYÍTÉSI ADATOK ELEMZÉSE A SZAPORÍTÁS JAVÍTÁSÁÉRT	19
TEJKARBAMID-VIZSGÁLAT A TAKARMÁNYOZÁS JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN	20
PAG VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK	20
A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA (Dr. Ózsvári László)	22
A JÓ MINŐSÉGŰ TÖMEGTAKARMÁNY A GAZDASÁGOS TERMELÉS ALAPJA Tiszta rendképzés - a rendképzők új generációja (kis veszteség, alacsony hamutartalom és kevés kő) (Dr. Orosz Szilvia)	24
NEMZETKÖZI SZAKÍRÓK TOLLÁBÓL Az ellés előtti CA- és P-ellátás I. A szárazonállalló és előkészítő időszakban alkalmazott kalcium- és foszforkiegészítés hatása az ellést követő kalcium- és foszforszintekre tehenben – Zeolit-A etetése mellett (Dr. Orosz Szilvia)	30
TUDOMÁNY, EGÉSZSÉG, JÓKEDV Szarvasmarha ábrázolások a magyar pásztorművészetben I. (Dr. Kenéz Árpád)	34
A TEJ SZAKMAKÖZI SZERVEZET ÉS TERMÉKTANÁCS HÍREI	38

KÖSZÖNTŐ

Tisztelt Partnereink!

Amikor öt évvel ezelőtt megszületett a Szarvasmarha-ágazati Szemináriumok rendezvénysorozat ötlete, még nem gondoltuk volna, hogy egy ennyire életképes konferenciát hozunk létre. A folyamatos érdeklődés és a stabilan magas látogatói létszám igazolja a rendezvény létjogosultságát és szükségességét a szarvasmarha ágazatban. Talán nem túlzás azt állítani, hogy az elmúlt évek folyamán a rendezvény lassan életünk részévé vált, és Partnertájékoztató Hírlevelünk folyamatos kommunikációs csatorna.

Az aktuális programok megjelentetése mellett igyekszünk minden szeminárium után egy kis beszámolóval is kedveskedni partnereinknek. Nincs ez most sem másképp: egy összeállítással készültünk, hogy felidézzük a szeptemberi kétnapos szakmai esemény legfontosabb pillanatait.

Üdvözlettel,

Kövesdi Zsolt

Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.

III. SZARVASMARHA-ÁGAZATI SZEMINÁRIUM, 2018. SZEPTEMBER 19-20., SZOLNOK

A Szarvasmarha-ágazati Szemináriumok sorozat 3. negyedévi eseményére 2018. szeptember 19-20-án került sor a Szolnoki Főiskolán. Az első napunk fő témája a borjú- és üszőnevelés, valamint a friss fejős tehén menedzsmentje volt. Első előadónk a belga Genti Egyetemről érkezett **dr. Bonnie Valgaeren** elsősorban a borjak választás előtti és utáni takarmányozási és tartási kérdéseit érintette két előadásában. Őt egy kanadai gyakorló szakember követte, **Ben Loewith**, akinek farmja 2013-ban elnyerte a kanadai teljesítményvizsgáló szervezet legrangosabb kitüntetését: „Az Év Tehénészete Ontarioban” díjat. A Loewith család generációk óta foglalkozik szarvasmarhatartással, és gazdaságuk Kanadában hivatalosan elismert törzstenyészet. A fiatal kanadai szakember saját telepükön keresztül mutatta be a náluk sikeresen működő „fresh cow” protokollt.

Dr. Bonnie Valgaeren (Belgium)

Ben Loewith (Kanada)

Majd egy német telepi szaktanácsadó vette át a szót, **Bernd Broich**, aki előadásában nagy hangsúlyt helyezett az előkészítő és a fogadó csoport menedzsmentjére. Végül a napot a Csehországból érkező **Patricia Kolarova** tranzíciós tehén takarmányozásáról szóló átfogó előadása zárta.

Bernd Broich (Németország)

Patricia Kolarova (Csehország)

A szeminárium második napján a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara szakmai főigazgató-helyettesét, **Papp Gergelyt** hallhattuk a 2020 után várható közös agrárpolitikáról és a mezőgazdaságot érintő jogszabályozásokról. Ezt követően két állategészségügyi téma következett. **Dr. Abonyi Tamás** az állományban mindig nagy veszélyt jelentő paratuberkulózis kórfejlődéséről, diagnosztikai lehetőségeiről és közegészségügyi vonatkozásairól tartott előadást. (A PTBC-ről újságunkban is indítunk egy cikksorozatot annak érdekében, hogy minél többet tudjunk meg magáról a betegségről, és minél felkészültebbek lehessünk a menedzsment és a mentesítés módszereit illetően.) A konferenciát **dr. Ózsvári László** előadása zárta, aki a szarvasmarhák légzőszervi betegségéről (BRDC), hajlamosító tényezőiről, gazdasági kártételéről, valamint az ellene történő hatékony védekezésről beszélt.

Papp Gergely

Dr. Abonyi Tamás

Dr. Ózsvári László

Legközelebb november 21-22-én találkozunk Szolnokon! A részletes programot a következő oldalon láthatják. Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

A rendezvény támogatói:

SZEMINÁRIUM

SZARVASMARHA-ÁGAZATI SZEMINÁRIUMOK - 2018.

IV. SZEMINÁRIUM - 2018. NOVEMBER 21-22.

**Helyszín: Szolnoki Főiskola
(Szolnok, Tiszaleti sétány 14.)**

A központilag szervezett szállás helyszíne:
Garden Hotel**** Wellness és Konferencia, Szolnok, Tiszaleti

November 21.		Időpont	Téma	Előadó
		09:50-10:00	Tájékoztatás	
MÁOK PONT: 43	Tehénviselkedés és tehenkomfort	10:00-10:40	A menedzsment, az egészségi státusz és a tehenek ellés előtti takarmányozásának, valamint szociális viselkedésének összefüggései	Prof. Marcia Endres (Minnesotai Egyetem, USA)
		11:00-11:40	Használhatjuk-e a kérődzést mérő szenzorokat a (nagy valószínűséggel) beteg tehenek kiválasztására?	Prof. Marcia Endres (Minnesotai Egyetem, USA)
		12:00-12:40	Egy új rendképző Ausztriából - 5 szabadalmi újítással Kőmentes, „alacsony hamu” és „anti-loss” rendszer kis- és nagyüzemeknek	Thomas Reiter (Ausztria)
	Menedzsment	14:00-14:40	A kérődzésmonitoring hatása a termelési és szaporodásbiológiai eredményekre az elmúlt 3 évben a First Farms telepén Szlovákiában	Dr. Karina Bolebruchová (First Farms, Szlovákia)
		15:00-15:40	A menedzsment működése a Bos-Frucht Agrárszövetkezet kassói telepén	Bakos Gábor (Bos-Frucht Agrárszövetkezet)
		16:00-16:40	"Súlykontroll - okosan" Innovatív megoldás a szarvasmarhák mérésére	Lukács László (Global Agrinno Kft.)
	November 22.		Időpont	Téma
MÁOK: 21	Tejfeldolgozás, tejtermékek és élelmiszer-biztonság	10:00-10:40	Parmezán: tejtermelés szénán és abrakon Aflatoxin kérdés Észak-Olaszországban	Prof. Mattia Fustini (Olaszország)
		11:00-11:40	A tejfeldolgozás története és eredményei Magyarországon	Németh Sándorné és Bognár Gábor (Magyaralmási Agrár Zrt.)
		12:00-12:40	Új paraméterek a jövőben a tejminőség szempontjából	Dr. Matti Harju (Valio, Finnország)

A változtatás jogát fenntartjuk!

Regisztráció határideje: 2018. november 9.

Az ágazat életében részt vevő minden kollégát szeretettel várunk rendezvényünkre!

További információ: Rác Henriett (+36-20 329-5227, szeminarium@atkft.hu), www.atkft.hu

A rendezvény támogatói:

SZÁMADÁS AZ "A" MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT ÁLLOMÁNYRÓL

1. TÁBLÁZAT: A TERMELÉS-ELLENŐRZÖTT ÁLLOMÁNY JELLEMZŐI ELLENŐRZÉSI MÓDSZEREK SZERINT (2018. SZEPTEMBER)

Az ellenőrzés módja	Tenyészetek száma	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag	Előző ellenőrzés óta létszám növekedés	csökkenés
"A" módszer	437	178 148	147 424	4 325 412	29,34	24,28	5 282	6 556
"B" módszer	82	2 008	1 286	24 481	19,04	12,19	15	50

2. TÁBLÁZAT: AZ ELLENŐRZÖTT TEHÉNÁLLOMÁNY LÉTSÁMA ÉS TERMELÉSE A 2018. SZEPTEMBER HAVI ELLENŐRZŐ FEJÉS NAPJÁN (MEGYÉNKÉNT, ÖSSZESEN ÉS ÁTLAGOSAN)

Megye	Tenyészetek száma	Záró tehénlétszám	Átlag (tehen/telep)	Fejt tehénlétszám	Összes tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag	Előző ellenőrzés óta létszám	Növekedés	Csökkenés	Változás
Baranya	17	10 148	597	8 428	265 312	31,48	26,14	389	289		100
Bács - Kiskun	33	6 882	209	5 516	144 845	26,26	21,05	176	247		-71
Békés	36	17 099	475	14 021	390 258	27,83	22,82	440	622		-182
Borsod - Abaúj - Zemplén	20	7 856	393	6 643	191 202	28,78	24,34	278	281		-3
Csongrád	21	9 148	436	7 628	225 875	29,61	24,69	273	372		-99
Fejér	22	12 584	572	10 347	305 453	29,52	24,27	341	488		-147
Győr - Moson - Sopron	33	14 915	452	12 572	375 928	29,90	25,20	418	520		-102
Hajdú - Bihar	51	20 717	406	17 143	496 828	28,98	23,98	600	759		-159
Heves	10	3 457	346	2 838	89 367	31,49	25,85	115	122		-7
Komárom - Esztergom	9	4 830	537	4 074	142 230	34,91	29,45	119	178		-59
Nógrád	8	3 444	431	2 853	79 643	27,92	23,13	35	85		-50
Pest	28	11 530	412	9 579	291 894	30,47	25,32	297	487		-190
Somogy	11	6 274	570	5 109	168 083	32,90	26,79	211	214		-3
Szabolcs - Szatmár - Bereg	24	9 165	382	7 469	219 455	29,38	23,94	264	284		-20
Jász - Nagykun - Szolnok	31	12 550	405	10 275	289 781	28,20	23,09	415	465		-50
Tolna	31	6 299	203	5 187	137 037	26,42	21,76	149	260		-111
Vas	18	7 256	403	6 109	170 349	27,88	23,48	252	247		5
Veszprém	23	10 201	444	8 415	250 111	29,72	24,52	387	465		-78
Zala	11	3 793	345	3 218	91 762	28,52	24,19	123	171		-48
2018. szeptember	437	178 148	408	147 424	4 325 412	29,34	24,28	5 282	6 556		-1 274
eltérés az előző hónaptól:	0	-1 274	-3	-484	78 537	0,63	0,61	-1 061	-622		

3. TÁBLÁZAT: AZ "A" MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TEHÉNÁLLOMÁNY ISTÁLLÓÁTLAG SZERINTI MEGOSZLÁSA (2018. SZEPTEMBER)

Istálló átlag	Száma	%-os megoszlása	Száma	%-os megoszlása
30.1 kg felett	20	4,58	16 741	9,40
25.1 - 30.0 között	110	25,17	70 906	39,80
20.1 - 25.0 között	156	35,70	62 083	34,85
15.1 - 20.0 között	89	20,37	20 591	11,56
10.1 - 15.0 között	49	11,21	6 663	3,74
5.1 - 10.0 között	11	2,52	1 119	0,63
5.0 kg alatt	2	0,46	45	0,03
Összesen:	437	100,00	178 148	100,00
Istálló átlag: 24,28 kg				

AZ "A" MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TEHÉNÉSZETEK LEGJOBBJAINAK ÚJ ORSZÁGOS RANGSORAI

4. TÁBLÁZAT: AZ ELŐZŐ ÉVI ÁTLAGLÉTSÁMNAÁL (396 ELLENŐRZÖTT TEHÉNNÉL) KEVESEBBET TARTÓ 25 LEGJOBB TENYÉSZET ISTÁLLÓÁTLAG SZERINTI RANGSORA (2018. SZEPTEMBER)

Rang-sor	azonosító	Tenyészeti megnevezés	cím	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	1468621	Herceg-Farm Kft	Csaholc	181	158	6 908	43,72	38,17
2	0406521	Emődi Mezőgazdasági Zrt.	Emőd	352	317	11 062	34,90	31,43
3	1544101	Nagyköri Haladás Zrt.	Nagyköri	381	322	11 494	35,69	30,17
4	1726601	Sárvári Mg. Zrt.	Hegyfalu	387	342	11 514	33,67	29,75
5	1367721	Kaposvári Egyetem Tan. és Kísérli. Ü.	Kaposvár	41	38	1 197	31,49	29,19
6	0843121	Décsi Imre	Nagyhegyes	33	29	957	33,01	29,01
7	1269902	Agro-Taks Kft	Taksony	304	255	8 781	34,43	28,88
8	1423821	Jándtej Kft.	Jánd	325	281	9 356	33,30	28,79
9	0640101	Gorsium Tej Kft.	Szabadbattyán	378	314	10 648	33,91	28,17
10	0508121	Makói Hagymakertész Kft.	Makó	216	187	6028	32,24	27,91
11	0742221	Duna-Ág Agro Szövetkezet	Halászi	199	175	5444	31,11	27,36
12	0848821	Magyar Szabolcs Gergő	Mezősas	73	68	1997	29,37	27,36
13	0604101	Lajoskomáromi Tejtermelő Kft.	Lajoskomárom	396	337	10 704	31,76	27,03
14	1052221	Aranykocsi Zrt.	Kocs	370	302	9 929	32,88	26,83
15	1950801	Johann Walch	Zalaszentiván	6	5	161	32,14	26,78
16	0849721	Adány Nóra	Mezősas	149	122	3 986	32,67	26,75
17	0807421	Hajdúböszörményi Mg. Zrt.	Hajdúböszörmény	326	265	8 668	32,71	26,59
18	0731221	Magyarkeresztúri Mg. Faluszövetkezet	Magyarkeresztúr	187	164	4 923	30,02	26,33
19	1948821	Tyrol Mezőgazdasági és Szolg. Kft	Zalaegerszeg	327	285	8 588	30,13	26,26
20	0847021	Bartha Imréné	Berettyóújfalú	43	39	1 127	28,90	26,21
21	0302701	Rózsa Major Kft.	Szarvas	332	276	8 697	31,51	26,20
22	0635001	Annajamori Ker. Szolg. Kft.	Baracska	320	260	8 306	31,94	25,96
23	0843921	Veritas 99 Kft.	Hajdúnánás	244	205	6 316	30,81	25,89
24	0362601	Art-Farm Kft	Szarvas	302	243	7 803	32,11	25,84
25	1280321	Némédi Endre	Tápiószele	137	111	3 509	31,61	25,61
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				6 009	5 100	168 101		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				240	204		32,96	27,97

5. TÁBLÁZAT: LEGALÁBB AZ ELŐZŐ ÉVI ÁTLAGLÉTSZÁMÚ (396 ÉS TÖBB) ELLENŐRZÖTT TEHENET TARTÓ 25 LEGJOBB TENYÉSZET ISTÁLLÓÁTLAG SZERINTI RANGSORA (2018. SZEPTEMBER)

Rang-sor	azonosító	A tenyészet megnevezés	cím	Záró tehenlétszám	Fejt tehenlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló- átlag
1	1015421	Komáromi Mg. Zrt.	Komárom	1 237	1 056	41 888	39,67	33,86
2	1268321	Cosinus Gamma Kft.	Bugyi - Juhász föld	865	731	28 909	39,55	33,42
3	0934621	Multiton Kft.	Miskolc	656	545	21 685	39,79	33,06
4	0701821	Extra Tej Tejtermelő Kft.	Beled	892	766	29 076	37,96	32,60
5	0708621	Rábapordányi Mg. Zrt.	Rábapordány	575	509	18 560	36,46	32,28
6	1249021	Lakto Kft.	Dabas	891	768	28 709	37,38	32,22
7	0146721	Bicsérdi Arany-Mező Zrt.	Bicsérd	792	693	25 430	36,70	32,11
8	0157821	Bólyi Mg. Term. Ker. Zrt.	Csípőtelek	2 886	2 539	92 196	36,31	31,95
9	1004021	Solum Zrt.	Komárom	759	638	24 172	37,89	31,85
10	0941501	Gödöllői Tangazdaság Zrt.	Kartal	773	645	24 555	38,07	31,77
11	1009021	Mocsai Búzakalász Term. Szolg. Sz.	Mocsa	448	380	14 105	37,12	31,48
12	1808502	Nemesszalóki Mezőgazdasági Zrt.	Nemesszalók	1 290	1 117	39 948	35,76	30,97
13	0425921	Geo-Friz Mg-i Ker-i és Szolg. Kft.	Onga	869	738	26 796	36,31	30,83
14	0562321	Agrár-Ker Kft.	Csanádpalota	410	377	12 589	33,39	30,70
15	0301821	Körös 2000 Kft.	Újiráz	621	524	18 930	36,13	30,48
16	0113421	Szajki Zrt.	Szajk	506	455	15 406	33,86	30,45
17	1429221	Erdőhát Zrt.	Csaholc	1 357	1 122	41 292	36,80	30,43
18	0701521	Kisalföldi Mezőgazdasági Zrt.	Nagyszentjános	1 105	937	33 153	35,38	30,00
19	0781721	Kisalföldi Mg. Zrt.	Nagyszentjános	873	732	25 961	35,47	29,74
20	0726121	Cankó 2000 Mg-i T. K. és Sz. Kft.	Bogyoszló	646	569	19 131	33,62	29,61
21	0809521	Biharnagybajomi "Dózsa" Agrár Zrt.	Biharnagybajom	782	654	23 005	35,18	29,42
22	1947121	Kerka-Genetics Kft.	Rédics	517	470	15 103	32,13	29,21
23	1060001	Állért Kft.	Ete	463	390	13 523	34,68	29,21
24	1366401	Bos-Frucht Agrár Szövetkezet	Homokszentgyörgy	729	570	21 080	36,98	28,92
25	0600901	Pálhalmi Agrospeciál Kft.	Pálhalma	846	768	24 437	31,82	28,89
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				21 788	18 693	679 637		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				872	748		36,36	31,19

6. TÁBLÁZAT: AZ 1000 ELLENŐRZÖTT TEHÉNÉL TÖBBET TARTÓ TENYÉSZETEK ISTÁLLÓÁTLAG SZERINTI RANGSORA (2018. SZEPTEMBER)

Rang-sor	azonosító	A tenyészet megnevezés	cím	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1	1015421	Komáromi Mg. Zrt.	Komárom	1 237	1 056	41 888	39,67	33,86
2	0157821	Bólyi Mg. Term. Ker. Zrt.	Csípőtelek	2 886	2 539	92 196	36,31	31,95
3	1808502	Nemesszalóki Mezőgazdasági Zrt.	Nemesszalók	1 290	1 117	39 948	35,76	30,97
4	1429221	Erdőhát Zrt.	Csaholc	1 357	1 122	41 292	36,80	30,43
5	0701521	Kisalföldi Mezőgazdasági Zrt.	Nagyszentjános	1 105	937	33 153	35,38	30,00
6	1355301	Bos-Frucht Agrár Szövetkezet	Kazsók	1 740	1 399	50 169	35,86	28,83
7	1270422	Hunland Farm Kft.	Gomba-Felsőfarkasd	1 493	1 246	42 745	34,31	28,63
8	0560421	Hód-Mezőgazda Zrt.	Hódmezővásárhely	1 324	1 157	37 622	32,52	28,42
9	0841121	Nyakas András	Hajdúnánás	2 089	1 787	59 359	33,22	28,41
10	1367221	Claessens Mg. Kft.	Somogyaszob	1 970	1 627	55 635	34,20	28,24
11	0650401	Agárdi Farm Állatteny. Növterm. Kft.	Seregélyes-Elzamajor	1 131	987	31 909	32,33	28,21
12	1733301	Sárvári Mg. Zrt.	Káld-Szitamajor	1 085	912	30 021	32,92	27,67
13	1503501	Jász-Föld Zrt.	Jászládány	1 005	878	27 642	31,48	27,50
14	1434121	Bátortrade KFT.	Nyírbátor	1 032	907	28 138	31,02	27,26
15	0601001	Enyingi Agrár Zrt.	Mátyásdomb	1 887	1 575	50 510	32,07	26,77
16	1800622	Agroprodukt Zrt.	Ihász-Zsigmondháza	1 601	1 309	42 820	32,71	26,75
17	1278521	Hunland Dairy Kft.	Bugyi	1 281	1 064	33 929	31,89	26,49
18	1915621	Taxbi Kft.	Hottó	1 019	874	26 381	30,18	25,89
19	0807621	Hajdúböszörményi Béke Mg-i. Kft.	Hajdúböszörmény	1 787	1 483	46 220	31,17	25,86
20	0416521	Geo-Milk KFT.	Sárospatak	1 022	864	26 261	30,39	25,70
21	1152101	Com-Agro Sardo Kft.	Nógrádkövesd	2 090	1 757	53 557	30,48	25,63
22	0300321	Nemzeti Ménesbirtok és Tang. Zrt.	Mezőhegyes	1 122	917	28 637	31,23	25,52
23	1504401	Jászapáti 2000. Mg. Zrt.	Jászapáti	1 230	1 013	30 562	30,17	24,85
24	1847301	Agroprodukt Zrt.	Marcalgergelyi	1 076	859	26 365	30,69	24,50
25	0650101	Prograg-Agrárcentrum Kft.	Räckeresztúr	1 206	978	28 974	29,63	24,02
26	0810521	Nagisz-Tej Kft.	Nádudvar	1 011	906	24 217	26,73	23,95
27	0700926	Inicia Zrt.	Ikény	1 100	854	25 609	29,99	23,28
28	0305021	Hidasháti Zrt.	Murony	1 164	958	24 601	25,68	21,14
29	0230321	Városföldi Agrárgazdaság Zrt.	Városföld	1 196	933	23 969	25,69	20,04
30	1538422	Alcsiszigeti Mg. Zrt.	Mezőtúr	1 243	911	16 127	17,70	12,97
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				41 779	34 926	1 120 455		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				1 393	1 164		32,08	26,82

AZ "A" MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK LEGJOBBJAINAK MEGYEI RANGSORAI: MEGYÉNKÉNT A LEGJOBB 10 TEHENÉSZET (LEGALÁBB 20 FEJT TEHÉN) (2018. SZEPTEMBER)

7.1. TÁBLÁZAT: BARANYA MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0146721	Bicsérdi Arany-Mező Zrt.	Bicsérd	792	693	25 430	36,70	32,11
2.	0157821	Bólyi Mg. Term. Ker. Zrt.	Csípőtelek	2 886	2 539	92 196	36,31	31,95
3.	0113421	Szajki Zrt.	Szajk	506	455	15 406	33,86	30,45
4.	0116321	Borjádi Mg. Term. Ker. és Szolg. Zrt.	Borjád	419	367	12 086	32,93	28,84
5.	0117721	Makrom Kft.	Mágocs	431	369	10 957	29,69	25,42
6.	0105201	Kelet-Mecsek Kft.	Pécsvárad	381	278	9 627	34,63	25,27
7.	0115521	Sombereki Mg. Szövetkezeti Zrt.	Somberek	472	392	11 696	29,84	24,78
8.	0112721	Margittasziget 92 Kft.	Újmohács	695	579	16 729	28,89	24,07
9.	0111021	Geresdlaki Mg. Zrt.	Geresdlak	388	319	9 210	28,87	23,74
10.	0104802	Belvárdgyulai Mg. Zrt.	Berkesd	480	366	10 633	29,05	22,15
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				7 450	6 357	213 968		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				745	636		33,66	28,72

7.2. TÁBLÁZAT: BÁCS - KISKUN MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0200901	Dávodai Augusztus 20. Zrt.	Dávod	913	745	24 886	33,40	27,26
2.	0200821	Chjaviza Kft.	Tiszaalpár	491	399	12 416	31,12	25,29
3.	0222501	Dózsa Mg. Zrt.	Tass	835	661	20 027	30,30	23,98
4.	0206421	Katymári Mezőgazdasági Zrt.	Katymár	206	183	4 665	25,49	22,65
5.	0212001	Kék Duna Mg. Szöv.	Fajsz	262	218	5 890	27,02	22,48
6.	0205221	Hild-Tej Kft.	Érsekhalma	465	399	10 016	25,10	21,54
7.	0203801	T. Szabó István	Fülöpjakab	56	48	1 192	24,84	21,29
8.	0217721	Kiskun Farm Kft	Kiskunfélegyháza	433	366	9 196	25,13	21,24
9.	0200301	Kapcsándi Jenő Zoltán	Tiszaalpár	98	82	2 072	25,26	21,14
10.	0201601	AM ASZK.Mg-i Szgimn. Szakisk. és Koll	Jánoshalma	36	32	740	23,13	20,56
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				3 795	3 133	91 100		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				380	313		29,08	24,01

7.3. TÁBLÁZAT: BÉKÉS MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0301821	Körös 2000 Kft.	Szeghalom	621	524	18 930	36,13	30,48
2.	0300526	For Milk Kft.	Telekgerendás	656	566	18 576	32,82	28,32
3.	0321301	Zsadányi Malom 97 Kft	Zsadány	571	457	16 158	35,36	28,30
4.	0361624	Laktárus Kft.	Szarvas	407	352	11 220	31,88	27,57
5.	0302701	Rózsás Major Kft.	Szarvas	332	276	8 697	31,51	26,20
6.	0362601	Art-Farm Kft	Csabacsüd	302	243	7 803	32,11	25,84
7.	0324701	Mezőkovácsházi "Új Alkotmány" Kft.	Mezőkovácsháza	364	282	9 307	33,00	25,57
8.	0300321	Nemzeti Ménesbirtok és Tang. Zrt.	Mezőhegyes	1 122	917	28 637	31,23	25,52
9.	0306701	Gyoma-Trade Kft	Gyomaendrőd	363	303	9 245	30,51	25,47
10.	0309501	Gyulai Agrár Zrt.	Gyula	772	678	19 553	28,84	25,33
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				5 510	4 598	148 126		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				551	460		32,22	26,88

7.4. TÁBLÁZAT: BORSOD - ABAÚJ - ZEMPLÉN MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0406521	Emődi Mezőgazdasági Zrt.	Emőd	352	317	11 062	34,90	31,43
2.	0425921	Geo-Friz Mg-i Ker-i és Szolg. Kft.	Onga	869	738	26 796	36,31	30,83
3.	0402921	Szirmatér Kft.	Harsány	682	594	17 888	30,11	26,23
4.	0416521	Geo-Milk KFT.	Sárosputlak	1 022	864	26 261	30,39	25,70
5.	0421521	NARIVO Allatteny. és Növényterm. Kft.	Mezőcsát	811	747	20 797	27,84	25,64
6.	0425621	Ivanics Imre	Csobaj	364	320	9 079	28,37	24,94
7.	0416921	Kenéz-ló-Dózsa Mg. Zrt.	Kenéz-ló	701	597	17 478	29,28	24,93
8.	0434121	Ivanics Imréné	Csobaj	48	40	1 187	29,68	24,73
9.	0406621	Dél-borsodi Agrár Kft.	Gelej	494	394	11 537	29,28	23,35
10.	0410321	Tiszamenti Milk Kft	Tiszakeszi	470	389	10 959	28,17	23,32
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				5 813	5 000	153 045		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				581	500		30,61	26,33

7.5. TÁBLÁZAT: CSONGRÁD MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0562321	Agrár-Ker Kft.	Csanádpalota	410	377	12 589	33,39	30,70
2.	0517101	Kínizsi 2000 Mezőgazdasági Zrt.	Fábiánsebesyén	785	636	22 620	35,57	28,82
3.	0560421	Hód-Mezőgazda Zrt.	Hódmezővásárhely	1 324	1 157	37 622	32,52	28,42
4.	0502621	Hódagro Zrt.	Hódmezővásárhely	605	500	17 103	34,21	28,27
5.	0508121	Makói Hagymakertész Kft.	Makó	216	187	6 028	32,24	27,91
6.	0540401	Gorzsaí Mg. Zrt.	Hódmezővásárhely	918	778	23 349	30,01	25,43
7.	0540921	Vásárhelyi Róna Mg-i. és Szolg. Kft.	Hódmezővásárhely	599	502	15 104	30,09	25,22
8.	0529901	Tejút 2000. Kft.	Székkutas	102	76	2 550	33,55	25,00
9.	0529701	SZTE Tangazdaság Kft.	Hódmezővásárhely	44	39	1 083	27,77	24,62
10.	0520321	Árpád Agrár Zrt.	Szentes	647	538	15 737	29,25	24,32
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				5 650	4 790	153 785		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				565	479		32,11	27,22

7.6. TÁBLÁZAT: FEJÉR MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0600901	Pálhalmi Agrospeciál Kft.	Pálhalmi	846	768	24 437	31,82	28,89
2.	0650401	Agárdi Farm Állatteny. Növterm. Kft	Seregélyes-Elzamajor	1 131	987	31 909	32,33	28,21
3.	0640101	Gorsium Tej Kft.	Szabadbattyán	378	314	10 648	33,91	28,17
4.	0604101	Lajoskomáromi Tejtermelő Kft.	Lajoskomárom	396	337	10 704	31,76	27,03
5.	0601001	Enyingi Agrár Zrt.	Kiscsérpuszta	1 887	1 575	50 510	32,07	26,77
6.	0600201	Mezőfalvai Mg.Term. és Szolg. Zrt	Mezőfalva	891	744	23 301	31,32	26,15
7.	0635001	Annamajori Ker. Szolg. Kft.	Baracska	320	260	8 306	31,94	25,96
8.	0607001	Sereg-Tej Szm. Teny. Kft.	Seregélyes	497	399	12 703	31,84	25,56
9.	0630801	Sárkeresztesi Mg. Zrt.	Sárkeresztes	229	215	5 850	27,21	25,55
10.	0631901	Agrobaracs Zrt.	Baracs	418	348	10 368	29,79	24,80
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				6 993	5 947	188 735		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				699	595		31,74	26,99

7.7. TÁBLÁZAT: GYŐR - MOSON - SOPRON MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0701821	Extra Tej Tejtermelő Kft	Beled	892	766	29 076	37,96	32,60
2.	0708621	Rábapordányi Mg. Zrt.	Rábapordány	575	509	18 560	36,46	32,28
3.	0701521	Kisalföldi Mezőgazdasági Zrt	Nagyszentjános	1 105	937	33 153	35,38	30,00
4.	0781721	Kisalföldi Mg. Zrt	Kapuvár-Miklósmajor	873	732	25 961	35,47	29,74
5.	0726121	Cankó 2000 Mg-i T. K. és Sz. Kft.	Bogyoszló	646	569	19 131	33,62	29,61
6.	0742221	Duna-Ág Agro Szövetkezet	Halászi	199	175	5 444	31,11	27,36
7.	0781621	Kisalföldi Mezőgazdasági Zrt	Rétalap-Balogtag	612	529	16 700	31,57	27,29
8.	0707123	Lajta-Hanság Zrt.	Mosonszolnok	927	755	25 146	33,31	27,13
9.	0731221	Magyarkeresztúri Mg. Faluszövetkezet	Magyarkeresztúr	187	164	4 923	30,02	26,33
10.	0709421	Hidrás Mg.-i és Mg. Szolg. Kft.	Szil	734	608	19 051	31,33	25,95
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				6 750	5 744	197 144		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				675	574		34,32	29,21

7.8. TÁBLÁZAT: HAJDÚ - BIHAR MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0809521	Biharnagybajomi "Dózsa" Agrár Zrt.	Biharnagybajom	782	654	23 005	35,18	29,42
2.	0843121	Dézi Imre	Nagyhegyes	33	29	957	33,01	29,01
3.	0806421	Nagyhegyesi Állattenyésztő Kft.	Nagyhegyes	560	463	16 118	34,81	28,78
4.	0841121	Nyakas András	Hajdúnánás	2 089	1 787	59 359	33,22	28,41
5.	0846921	Formula-Gp Ker.Term. és Szolg. Kft	Hajdúböszörmény	430	365	11 981	32,82	27,86
6.	0848821	Magyar Szabolcs Gergő	Mezősas	73	68	1 997	29,37	27,36
7.	0814621	Kasz-Farm Kft.	Derecske	658	533	17 780	33,36	27,02
8.	0849721	Ádány Nóra	Berettyóújfalva	149	122	3 986	32,67	26,75
9.	0802421	Agrárgazdaság Kft	Debrecen	599	502	15 991	31,86	26,70
10.	0807421	Hajdúböszörményi Mg. Zrt.	Hajdúböszörmény	326	265	8 668	32,71	26,59
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				5 699	4 788	159 842		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				570	479		33,38	28,05

7.9. TÁBLÁZAT: HEVES MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0934621	Multiton Kft	Sarud	656	545	21 685	39,79	33,06
2.	0941501	Gödöllői Tangazdaság Zrt.	Hatvan-Nagygyompos	773	645	24 555	38,07	31,77
3.	0935621	Agrocentina Kft.	Tiszanána	429	369	11 947	32,38	27,85
4.	0905321	Pély-Tiszatáj Agrár Zrt.	Pély	620	517	13 603	26,31	21,94
5.	0927801	Besenyőtelki Agrár Zrt	Besenyőtelek	250	208	5 162	24,82	20,65
6.	0936601	Füzesabonyi Agrár Zrt.	Füzesabony	341	261	6 844	26,22	20,07
7.	0929101	Erdőtelek-2000 Agrár Term. Szolg. Kft	Erdőtelek	145	119	2 840	23,86	19,58
8.	0940901	Tarna-Farm 2004 KFT.	Zaránk	48	42	715	17,03	14,90
9.	0941601	Euro-Tours Bt.	Bátor	146	90	1 536	17,06	10,52
10.	0940401	Morvai Zsolt	Kál	49	42	482	11,47	9,83
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				3 457	2 838	89 367		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				346	284		31,49	25,85

7.10. TÁBLÁZAT: KOMÁROM - ESZTERGOM MEGYE

Rang-sora	A t e n y é s z e t			Záró	Fejt	Összes napi	Fejési	Istálló-
	azonosítója	megnevezése	címe	tehenlétszáma	tehenlétszáma	tej (kg)	átlaga	átlaga
1.	1015421	Komáromi Mg. Zrt.	Komárom	1 237	1 056	41 888	39,67	33,86
2.	1004021	Solum Zrt.	Komárom	759	638	24 172	37,89	31,85
3.	1009021	Mocsai Buzakalász Term. Szolg. Sz.	Mocsa	448	380	14 105	37,12	31,48
4.	1060001	Allért Kft.	Ete	463	390	13 523	34,68	29,21
5.	1006501	Albers Agrár Bt.	Szakszend	650	571	17 444	30,55	26,84
6.	1052221	Aranykocsi Zrt.	Kocs	370	302	9 929	32,88	26,83
7.	1005221	Aranykocsi Zrt.	Kocs	535	440	13 214	30,03	24,70
8.	1003002	Ászári Mg. Term. Szolg. és Ért. Zrt.	Ászár	165	142	4 024	28,34	24,39
9.	1002501	Tejút Kft.	Kesztőlcs	203	155	3 932	25,36	19,37
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				4 830	4 074	142 230		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				537	453		34,91	29,45

7.11. TÁBLÁZAT: NÓGRÁD MEGYE

Rang-sora	A t e n y é s z e t			Záró	Fejt	Összes napi	Fejési	Istálló-
	azonosítója	megnevezése	címe	tehenlétszáma	tehenlétszáma	tej (kg)	átlaga	átlaga
1.	1152101	Com-Agro Sardo Kft	Nógrádkövesd	2 090	1 757	53 557	30,48	25,63
2.	1133321	Agroméra Zrt.	Érsekivadkert	494	397	11 299	28,46	22,87
3.	1151101	Bárány János	Varsány	88	72	1 872	26,00	21,27
4.	1150401	Torák Kornél	Karancsberény	147	127	3 020	23,78	20,54
5.	1127301	Cserhátalja Mezőgazdasági Kft.	Csécse	183	160	3 559	22,24	19,45
6.	1151201	Kiss Bertalan	Varsány	95	82	1 575	19,20	16,57
7.	1124321	Mátrafarm Hungária Kft.	Mátramindszent	232	183	3 329	18,19	14,35
8.	1155701	Terman Lászlóné	Szátok	115	75	1 434	19,11	12,47
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				3 444	2 853	79 643		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				431	357		27,92	23,13

7.12 TÁBLÁZAT: PEST MEGYE

Rang-sora	A t e n y é s z e t			Záró	Fejt	Összes napi	Fejési	Istálló-
	azonosítója	megnevezése	címe	tehenlétszáma	tehenlétszáma	tej (kg)	átlaga	átlaga
1.	1268321	Cosinus Gamma Kft.	Bugyi - Juhászföld	865	731	28 909	39,55	33,42
2.	1249021	Lakto Kft.	Dabas	891	768	28 709	37,38	32,22
3.	1269902	Agro-Taks Kft	Taksony	304	255	8 781	34,43	28,88
4.	1270422	Hunland Farm Kft	Gomba-Felsőfarkasd	1 493	1 246	42 745	34,31	28,63
5.	1270623	Dél-Pest Megyei Mg. Zrt.	Törtel	963	841	26 921	32,01	27,96
6.	1268421	Dunatáj Mg. Kft.	Dömsöd	490	415	13 027	31,39	26,58
7.	1278521	Hunland Dairy Kft.	Bugyi	1 281	1 064	33 929	31,89	26,49
8.	1271301	Galgamenti Mezőgazdasági Kft	Tura	697	564	17 856	31,66	25,62
9.	1280321	Némedi Endre	Tápiószőlős	137	111	3 509	31,61	25,61
10.	1274321	Merész Sándor	Csomád	180	137	4 605	33,61	25,58
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				7 301	6 132	208 990		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				730	613		34.08	28.62

7.13. TÁBLÁZAT: SOMOGY MEGYE

Rang-sora	A t e n y é s z e t			Záró	Fejt	Összes napi	Fejési	Istálló-
	azonosítója	megnevezése	címe	tehenlétszáma	tehenlétszáma	tej (kg)	átlaga	átlaga
1.	1367721	Kaposvári Egyetem Tan. és Kisérl. Ü.	Kaposvár	41	38	1 197	31,49	29,19
2.	1366401	Bos-Frucht Agrár Szövetkezet	Homokszentgyörgy	729	570	21 080	36,98	28,92
3.	1355301	Bos-Frucht Agrár Szövetkezet	Kazsók	1 740	1 399	50 169	35,86	28,83
4.	1367221	Claessens Mg. Kft.	Somogyszob	1 970	1 627	55 635	34,20	28,24
5.	1348821	Mawa Mg. és Szolg. Kft.	Mosdós	572	493	13 882	28,16	24,27
6.	1342921	Kapostáj Mg. Term. és Szolg. Zrt.	Zimány	491	361	11 380	31,52	23,18
7.	1341721	Agrária Mg. Zrt	Szentgáloskér	345	280	7 340	26,21	21,27
8.	1359121	Bajomi Agrár Zrt.	Nagybajom	289	261	5 646	21,63	19,54
9.	1367701	Kaposvári Egyetem Tan. és Kisérl. Ü.	Kaposvár	43	33	798	24,19	18,56
10.	1372601	Kreitz Zoltánné	Jákó	52	46	916	19,92	17,62
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				6 272	5 108	168 042		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				627	511		32,90	26,79

7.14. TÁBLÁZAT: SZABOLCS - SZATMÁR - BEREK MEGYE

Rang-sora	A t e n y é s z e t			Záró	Fejt	Összes napi	Fejési	Istálló-
	azonosítója	megnevezése	címe	tehenlétszáma	tehenlétszáma	tej (kg)	átlaga	átlaga
1.	1468621	Herceg-Farm Kft	Csaholc	181	158	6 908	43,72	38,17
2.	1429221	Erdőhát Zrt.	Csaholc	1 357	1 122	41 292	36,80	30,43
3.	1423821	Jándtej Kft.	Tarpa	325	281	9 356	33,30	28,79
4.	1435701	DOMBKA-2003 Mezőg. Ker. Szolg. Zrt.	Dombbrád	538	452	15 278	33,80	28,40
5.	1434121	Bátortrade KFT.	Nyírbátor	1 032	907	28 138	31,02	27,27
6.	1465701	Berek-Farm Kft.	Tisztaberek	664	511	17 633	34,51	26,56
7.	1467521	Dancsné Orosz Katalin Farm	Tiszavasvári	408	361	10 692	29,62	26,20
8.	1401121	Agro-City Zrt.	Nyírttelek	522	442	12 589	28,48	24,12
9.	1468021	Tamás Zoltán Farm	Kölcs	81	61	1 880	30,82	23,21
10.	1464301	Milk-Tim Kft.	Tímár	107	84	2 470	29,41	23,09
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				5 215	4 379	146 234		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				522	438		33,39	28,04

7.15. TÁBLÁZAT: JÁSZ - NAGYKUN - SZOLNOK MEGYE

Rang-sora	A t e n y é s z e t			Záró	Fejt	Összes napi	Fejési	Istálló-
	azonosítója	megnevezése	címe	tehenlétszáma	tehenlétszáma	tej (kg)	átlaga	átlaga
1.	1544101	Nagykörüi Haladás Zrt.	Nagykörü	381	322	11 494	35,69	30,17
2.	1525001	Alattyáni Tejtermelő Kft.	Alattán	455	385	12 739	33,09	28,00
3.	1540801	Palotási Mg.-i Zrt.	Besenyőszög-Palotás	835	705	23 215	32,93	27,80
4.	1503501	Jász-Föld Zrt.	Jászladány	1 005	878	27 642	31,48	27,50
5.	1535701	Nagykun 2000 Mg. Zrt.	Kisújszállás	453	376	12 208	32,47	26,95
6.	1501601	Tirus Zrt.	Kisújszállás	514	450	13 596	30,21	26,45
7.	1512021	Kenderes 2006 Kft.	Kenderes	338	284	8 498	29,92	25,14
8.	1528701	Tarnamenti-2000 Zrt.	Jászdósa	170	141	4 239	30,06	24,93
9.	1504401	Jászapáti 2000.Mg. Zrt.	Jászapáti	1 230	1 013	30 562	30,17	24,85
10.	1549201	Kunmadarasi Mg. Kft.	Kunmadaras	114	93	2 821	30,33	24,74
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				5 495	4 647	147 013		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				550	465		31,64	26,75

7.16. TÁBLÁZAT: TOLNA MEGYE

Rang-sora	A t e n y é s z e t			Záró	Fejt	Összes napi	Fejési	Istálló-
	azonosítója	megnevezése	címe	tehenlétszáma	tehenlétszáma	tej (kg)	átlaga	átlaga
1.	1637921	Milkmen Kft.	Paks - Földespuszta	844	691	24 362	35,26	28,87
2.	1634521	Kocsolai Mezőgazdasági Szöv.	Kocsola	431	376	11 644	30,97	27,02
3.	1637301	Szekszárd Zrt.	Tengelic-Kajmádpata.	647	543	16 696	30,75	25,81
4.	1608421	Bát-Tej Kft.	Báta	255	223	6 401	28,70	25,10
5.	1605301	"100 % Tej" Mg.Ker. és Szolg. Kft.	Tolnanémedi	165	146	3 947	27,03	23,92
6.	1638201	Zsidi János	Bogyiszló	182	162	4 275	26,39	23,49
7.	1603001	Teveli Zrt.	Tevel	410	345	9 444	27,38	23,04
8.	1634121	Haladás Mg. Szövetkezet	Németkér	245	209	5 543	26,52	22,62
9.	1611421	Paksi Dunamenti Zrt.	Paks	399	315	8 429	26,76	21,12
10.	1625001	Felsőnána Agrár Kft.	Felsőnána	305	258	6 424	24,90	21,06
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				3 883	3 268	97 164		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				388	327		29,73	25,02

7.17. TÁBLÁZAT: VAS MEGYE

Rang-sora	A t e n y é s z e t			Záró	Fejt	Összes napi	Fejési	Istálló-
	azonosítója	megnevezése	címe	tehenlétszáma	tehenlétszáma	tej (kg)	átlaga	átlaga
1.	1726601	Sárvári Mg. Zrt.	Hegyfalu	387	342	11 514	33,67	29,75
2.	1733301	Sárvári Mg. Zrt.	Káld-Szitamajor	1 085	912	30 021	32,92	27,67
3.	1739924	Szombathelyi Tang. Zrt.	Táplánszentkereszt	920	809	25 208	31,16	27,40
4.	1719923	Szombathelyi Tang. Zrt.	Ják-Felsőnyírvár	672	584	17 996	30,82	26,78
5.	1733001	Provid Kft.	Vasvár	650	540	15 943	29,52	24,53
6.	1725021	Körmendi Agrár Kft.	Körmend	290	244	6 610	27,09	22,79
7.	1701321	Celli " Sághegyalja " Zrt.	Cellődmölök	375	307	8 509	27,72	22,69
8.	1708701	Pinkamenti Agrár Kft.	Vasalja	356	293	8 066	27,53	22,66
9.	1705501	Csörnőc menti Mg. Szöv.	Vasvár	491	406	10 165	25,04	20,70
10.	1733921	Gyalogh Mátyás	Kemenesmagasi	101	84	2 062	24,54	20,41
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				5 327	4 521	136 093		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				533	452		30,10	25,55

7.18. TÁBLÁZAT: VESZPRÉM MEGYE

Rang-sora	A t e n y é s z e t			Záró	Fejt	Összes napi	Fejési	Istálló-
	azonosítója	megnevezése	címe	tehenlétszáma	tehenlétszáma	tej (kg)	átlaga	átlaga
1.	1808502	Nemesszalóki Mezőgazdasági Zrt.	Nemesszalók	1 290	1 117	39 948	35,76	30,97
2.	1802101	Bovin-Tej Kft.	Gecse	543	454	15 099	33,26	27,81
3.	1844703	Vicenter Kft.	Devecser	498	425	13 634	32,08	27,38
4.	1800622	Agroprodukt Zrt.	Ihász-Zsigmondháza	1 601	1 309	42 820	32,71	26,75
5.	1847401	Agroprodukt Zrt.	Gic-Hathalom	560	462	14 768	31,97	26,37
6.	1808303	Malomsoki Extratej Kft	Malomsok	744	628	19 310	30,75	25,95
7.	1847301	Agroprodukt Zrt.	Marcalgergelyi	1 076	859	26 365	30,69	24,50
8.	1802001	Vaszari Agro-Friz Kft.	Vaszar	299	231	7 204	31,19	24,09
9.	1802622	Tóth Tamás	Sümeg	465	374	10 812	28,91	23,25
10.	1847701	Laktagro Kft	Csót	258	211	5 830	27,63	22,60
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				7 334	6 070	195 791		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				733	607		32,26	26,70

7.19. TÁBLÁZAT: ZALA MEGYE

Rang-sora	A t e n y é s z e t			Záró	Fejt	Összes napi	Fejési	Istálló-
	azonosítója	megnevezése	címe	tehenlétszáma	tehenlétszáma	tej (kg)	átlaga	átlaga
1.	1947121	Kerka-Genetics Kft	Resznek	517	470	15 103	32,13	29,21
2.	1921921	Miklósfai Mg. Zrt	Nagykanizsa-Miklósfai	581	509	16 325	32,07	28,10
3.	1948821	Tyrol Mezőgazdasági és Szolg. Kft	Zalaszentiván	327	285	8 588	30,13	26,26
4.	1915621	Taxbi Kft	Hottó	1 019	874	26 381	30,18	25,89
5.	1935921	Zal-Agro Zrt	Túrje	436	358	11 236	31,38	25,77
6.	1950501	Georgikon Tanüzem Nonprofit Kft	Keszthely	31	25	546	21,84	17,61
7.	1947901	Balaskó Mg. Kft.	Pókaszeptek	280	223	4 681	20,99	16,72
8.	1935322	Backo Kft	Pótréte	313	248	4 936	19,90	15,77
9.	1910121	Mandl Mg. és Szolg. Kft	Zalalövő	211	175	2 974	16,99	14,09
10.	1947801	Losonczy László	Vindornaszőlős	72	46	831	18,07	11,55
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				3 787	3 213	91 602		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				379	321		28,51	24,19

A TELJESÍTMÉNYVIZSGÁLAT JOGI SZABÁLYOZÁSA AZ EURÓPAI UNIÓBAN

Németh Csaba
Állattenyésztési
Teljesítményvizsgáló Kft.

Hosszas előkészítés után 2016. június 8. napján megjelent „AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2016/1012 RENDELETE” („Állattenyésztési rendelet”), amely több fordulóban megjárta az Európai Unió tagállamainak minisztériumait, hatóságait, valamint szakmai szervezeteit véleményezés céljából. A jogalkotási folyamat során Magyarország képviselője egységesen az Agrárminisztériumtól a hatóságokon át minden szakmai szervezettel egyetértve kiállt amellett, hogy a korábbi évekhez, évtizedekhez hasonlóan továbbra is irányelvek formájában kerüljön szabályozásra az állattenyésztési szolgáltatás, tenyészállat- és szaporítóanyag-forgalmazás területe. Ennek érvényesítése sajnálatos módon nem sikerült, így a hazai állattenyésztési törvény nem korlátozhatja tovább az Európai Unió által elfogadott jogszabályban megszabott kereteket, de azt el lehet mondani, hogy szakmai és jogi tekintetben a több éves előkészítés ért el eredményeket. Az eredeti, mindent megengedő, teljesen liberalizált, szabadkereskedelmi tevékenységhez hasonlítható tervezetekhez képest a 2018. november 1. naptól alkalmazandó rendelet alapján a tagállamok kijelölt hatóságai szigorúan ellenőrizhetik a területükön működő tenyésztőszervezetek működését, valamint az értékesítésre felajánlott szaporítóanyagok, tenyészállatok minőségi és genetikai értékeit, a hozzájuk tartozó tanúsítványokkal, származási igazolásokkal együtt. Az elismert tenyésztőszervezetek korábbi jogosítványait továbbra is megtartják, nem kell az új szabályozás mellett újra elismerést kérniük. Tevékenységük folytatása érdekében azonban meg kell felelniük az új európai uniós és nemzeti előírásoknak. Hazánkban még folyik a jogszabályok előkészítése, amely a végrehajtási, hatóság kijelölési és az uniós rendelet által konkrétan tagállami hatáskörbe utalt részletekre térhet ki. Amennyiben a tagállam olyan

részletekre kiterjedő követelményeket állít fel, amelyek túlmutatnak az Európai Unió által elfogadott előírásokon, azok semmiképpen nem lehetnek ellentmondásban a 2016/1012 Rendelet szövegével, sőt céljaival sem, amelyeket a 81 pontba szedett, 13 oldalon részletezett, a jogi normaszöveget megelőző preambulum tartalmaz. Az elismert tenyésztőszervezetek működésének szabályai is alapos részletezésre kerültek az Unió rendeletében, ami komoly lehetőséget teremt a szakmai munka minőségének javítására, ugyanakkor nagy felelősség is, hiszen az általuk fenntartott fajták fejlődése, szelekciója, termelőképességük javítása az általuk végrehajtott tenyésztési programok megfelelő színvonalán múlik. Végző soron nagy mértékben befolyásolja, és meghatározza a tenyésztők jövőbeli lehetőségeit, amelyek a gazdaságos termelés megvalósításában fontos szerepet játszanak. A tenyésztési programot végrehajtó tenyésztők jogai és kötelezettségei szintén alaposan ki vannak dolgozva a jogszabályban, így szerepük szintén felértékelődik, szakmai munkájuk még fontosabbá válik.

Az Európai Unió rendelete nem minden állatfajra terjed ki, hiszen a 2. cikkben a fogalommeghatározások alatt a következő szerepel:

„E rendelet alkalmazásában: 1. „állat”: az alábbi háziállatok: a) szarvasmarhafélék (*Bos taurus*, *Bos indicus* és *Bubalus bubalis*); b) sertésfélék (*Sus scrofa*); c) juhféle (*Ovis aries*); d) kecskefélék (*Capra hircus*); vagy e) lóféle (*Equus caballus* és *Equus asinus*)”

Természetesen a tagállamok a többi állatfaj tekintetében jogosultak más szabályok megalkotására, de a legjelentősebb piaci forgalmat és árbevételt eredményező ágazatokhoz tartozó „állatokra”, állatfajokra az uniós

előírások vonatkoznak.

Az Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft. által végzett tejtermelés-ellenőrzés a küllemi bírálat mellett a tejelő szarvasmarhák tenyésztértékbecslésének legfontosabb, és egyben nélkülözhetetlen eleme. Szarvasmarhatenyésztő partnerei számára, szakmai munkájuk segítése érdekében az alaptevékenységen túlmutató, egyéb szolgáltatásokat is kínál Társaságunk.

Az uniós rendelet szerint a tej- és kettőshasznú szarvasmarha fajták fenntartására feljogosított elismert tenyésztőszervezetek által kidolgozott tenyésztési programoknak részletesen tartalmazniuk kell az általuk alkalmazott teljesítményvizsgálati módszereket. A Holstein Tenyésztők Egyesülete, a Magyararka Tenyésztők Egyesülete, és a Koncentrált Tejű Fajták Tenyésztő Egyesülete megbízta az Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.-t a tejtermelés-ellenőrzéssel, amely megbízás az Európai Unió által elfogadott jogszabály előírásainak is teljes mértékben megfelel, hiszen a 8. cikk (4) bekezdés így szól:

„ (4) A tenyésztőszervezetek vagy hibridtenyésztő szervezetek tenyésztési programjaik kezeléséhez kapcsolódó konkrét technikai jellegű tevékenységeket, többek között a teljesítményvizsgálatot és a tenyésztértékbecslést harmadik félhez szervezhetik ki, amennyiben a) a tenyésztőszervezetek és hibridtenyésztő szervezetek maradnak felelősek az illetékes hatóság felé az I. melléklet 2. és 3. részében meghatározott követelmények betartásának biztosításáért; b) nincs összeférhetetlenség a harmadik fél és a tenyésztési programban részt vevő tenyésztők gazdasági tevékenysége között; c) a harmadik fél teljesíti az adott tevékenységek folytatásához szükséges követelményeket; d) ezek a tenyésztőszervezetek és hibridtenyésztő szervezetek a (2) bekezdésben említett kérelmekben konkrétan meghatározzák a kiszervezni kívánt tevékenységeket, valamint a harmadik felek nevét és elérhetőségeit.”

A teljesítményvizsgálatok megfelelő végrehajtásának biztosítása tehát továbbra is a tenyésztőszervezetek felelőssége, hiszen az állattenyésztési hatóság (uniós megfogalmazásban illetékes hatóság) rajtuk kéri számon a feltételek betartását, ugyanakkor az Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft. tevékenységét csakis e szabályok betartásával végezheti. Az uniós rendelet felhatalmazza az Európai Bizottságot végrehajtási jogi aktusok (Bizottsági rendeletek) elfogadására, amelyekkel egységes szabályokat állapíthat meg a szarvasmarhafélék, juhféle és kecskeféle fajtatiszta tenyészállatai teljesítményvizsgálata és tenyésztértékbecslése tekintetében, beleértve az eredmények értelmezését, összehasonlíthatóságát is. Ennek során figyelembe kell vennie a tudományos és technikai fejlődést, vagy a 2016/1012 „Állattenyésztési rendelet” által kijelölt európai uniós referenciaközpontok ajánlásait, illetve ezek hiányában az ICAR előírásai alapján elfogadott elveket.

A Rendelet III. melléklete részletezi a teljesítményvizsgálat és tenyésztértékbecslés szabályait, előírásait az alábbiak szerint.

„A teljesítményvizsgálati rendszereket oly módon kell kialakítani, hogy lehetővé tegye a tenyészállatok érvényes összehasonlítását. A vizsgálóállomásokon vagy a

gazdaságokban vizsgálandó ivadékokat, testvéreket vagy oldalági rokonokat részrehajlás nélkül kell kiválasztani, és azok nem kezelhetők szelektíven. Gazdaságban végzett vizsgálat esetén a vizsgálatoknak úgy kell eloszlaniuk a gazdaságok között, hogy az lehetővé tegye a vizsgált tenyészállatok érvényes összehasonlítását. Az említett teljesítményvizsgálati rendszereket vizsgálóállomásokon végrehajtó tenyésztőszervezeteknek és hibridtenyésztő szervezeteknek vizsgálati jegyzőkönyvben meg kell határozniuk a tenyészállatok befogadásának feltételeit, a részt vevő állatok azonosítására szolgáló és kapcsolódó korábbi vizsgálati eredményeire vonatkozó információkat, a vizsgálat során rögzítendő tulajdonságokat, az alkalmazott vizsgálati módszereket és minden egyéb lényeges információt. A tenyésztőszervezeteknek és a hibridtenyésztő szervezeteknek a jóváhagyott tenyésztési programjaikban meg kell határozniuk a rögzítendő tulajdonságokat a tenyésztési programokban meghatározott szelekciós célkitűzésekkel összefüggésben. Amennyiben a tejtermelési tulajdonságok rögzítendő, rögzíteni kell a tejtermelésre, a tejösszetételével kapcsolatos tulajdonságokra, valamint a vizsgálati módszerekben meghatározott egyéb érintett tulajdonságokra vonatkozó adatokat. Más tejjel vagy tejminőséggel kapcsolatos tulajdonságok vonatkozásában további adatok is rögzíthetők.

Valamely tagállam vagy – ha a tagállam úgy dönt – illetékes hatóságai megkövetelhetik, hogy harmadik félnek a teljesítményvizsgálatra történő megbízása esetén, ezen harmadik félnek meg kell szereznie a tagállam vagy illetékes hatóságai engedélyét tenyészállatok teljesítményvizsgálatára vagy tenyésztértékbecslésére, kivéve, ha a szóban forgó kijelölt harmadik fél a tagállam vagy illetékes hatóságai ellenőrzése alatt álló közjogi szerv. Ezt a rendelkezést alkalmazó tagállam vagy – ha a tagállam úgy dönt – illetékes hatóságai biztosítják, hogy engedélyt adjanak ki az abban a bekezdésben említett harmadik félnek, amennyiben az rendelkezik: a) teljesítményvizsgálat vagy tenyésztértékbecslés elvégzéséhez szükséges létesítményekkel és berendezésekkel; b) megfelelően képzett személyzettel; és c) a teljesítményvizsgálat vagy tenyésztértékbecslés elvégzésére alkalmas képességgel. Adott tagállam vagy illetékes hatósága dönthet úgy, hogy az illetékes hatóság felé a kiszervezett teljesítményvizsgálatra vagy tenyésztértékbecslésre vonatkozó, e rendeletben foglalt előírások betartásának biztosításáért az engedélyezett harmadik fél, vagy a tagállam vagy illetékes hatóságai ellenőrzése alatt álló kijelölt közjogi szerv felelős.”

Az idézett szabályozás tág teret ad a tagállamoknak, így hazánkban is a saját jogi környezet megalkotására, jól működő rendszerek kialakítására, akár az eddigi gyakorlat részben új keretek közötti további működtetésére. Nem ismerjük még pontosan a hazai törvény szövegét, amely egyeztetés alatt áll, de reméljük, hogy a jogalkotó a minőségi szakmai munka, a megfelelő jogi, szervezeti keretek, valamint a szükséges informatikai fejlesztés szakmai, pénzügyi hátterét biztosítani fogja. Későbbi számainkban további tájékoztatást fogunk nyújtani a tenyésztőket érintő változásokkal kapcsolatban.

PTBC (JOHNE-BETEGSÉG) I.

KÓROKOZÓ, KÁRTÉTEL, KIMUTATHATÓSÁG

Dr. Monostori Attila
Dr. Dégen László
Állattenyésztési
Teljesítményvizsgáló Kft.

A paratuberkulózis (PTBC) kórokozója szarvasmarhában és kiskérődzőkben a *Mycobacterium avium* spp. *paratuberculosis* (MAP).

A MAP sejten belüli obligát kórokozó (csak a gazdaszervezetben képes szaporodni), mely évekig perzisztál a makrofágokban a gazdaszervezet immunválaszának kiváltása nélkül. A kórlefolyásban a fertőződés és az immunválasz, illetve a klinikai tünetek megjelenése között hosszú idő telik el, így a betegség kezdeti stádiumában lévő állatok diagnosztizálása nehéz.

A 6 hónaposnál fiatalabb borjak a legérzékenyebbek a fertőzésre, de erősen fertőzött környezetben bármely korú állat megbetegedhet. A környezetben viszont akár 1 évig is fertőzőképes marad.

Idült, klinikai formájában súlyos bélgyulladás okoz, hasmenéssel, lesóványodással, majd elhullással jár. Ilyenkor kiszáradást tapasztalunk, de láz nincs, és a takarmányfelvétel is többnyire normális. A szubklinikai esetekben csökkent tejtermelést okoz, és általában a tehenek MAP ürítők!!! Súlyos gazdasági károkat okoz világszerte (elhullás, csökkent tejtermelés, szaporodásbiológiai zavarok, infertilitás, stb). A betegségre nincs gyógykezelés, és a fertőzöttek előbb vagy utóbb MAP ürítők lesznek.

A fertőződés a korai életszakaszban történik (6 hó előtt érzékenyebbek).

- Leggyakrabban bélsárral szennyezett felületekről (tőgy, tej, egyéb felületek).
- Bélsárral fertőzött takarmány (széna – fertőzött állomány bélsarával trágyázott termő területek).
- Fertőzött állat bélsara.
- Fertőzött állat teje, kolosztrum!!! itatása.

A MAP behatol a bélnyálkahártyán, ami után a makrofágok bekebelezik, és egy hosszú inkubációs periódus következik (hónapok, évek), ezért olyan hosszú a lappangási idő. Nagyon magas az ellenálló képessége, nedves levegőn a környezetben és a bélsárban akár egy évig is életképes marad. (Legelők trágyázása!)

MAP baktérium Gram+, saválló, pálcika alakú, lassan növekvő

A diagnózis felállítása lehetséges a klinikai tünetek alapján, hasmenés, kondícióvesztés (ha vannak). A kórbonctani leletek (az ileum fala megvastagodik, a nyirokcsomók megnövekednek) is egyértelműek lehetnek. A baktérium direkt kimutatása lehetséges Ziehl-Neelsen festéssel a bélsárból, tenyésztéssel (nehéz, sok idő), és PCR eljárással. Az indirekt kimutatás az immunválaszon alapul. Azonban

sajnos nincs olyan módszer, amivel minden fertőzött állat kimutatható. A sejtes immunválaszon alapuló próbák közül az intradermális bőrteszt jöhet számításba, míg humorális immunválasz esetében az ELISA (többek közt). Az alábbi táblázat segít abban, hogy melyik vizsgáló módszer mikor használható.

1. TÁBLÁZAT A PTBC KIMUTATHATÓSÁG IDŐBELI VÁLTOZÁSA

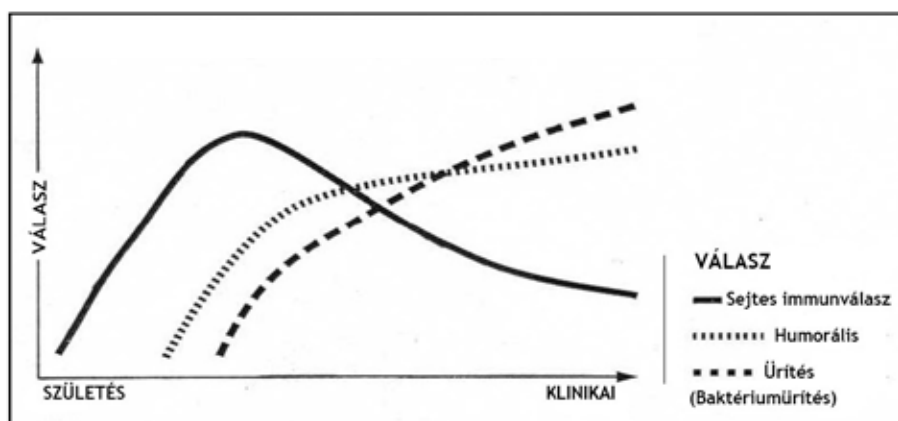
Fázisok	Sejtes immunválasz	Humorális immunválasz	Kórokozó-ürítés
1. szubklinikai	Igen	Nem	Nem
2. szubklinikai	Igen	(igen)	(igen)
Klinikai	(Igen)	igen	igen
Letörési szak	(Igen)	igen	igen

Az alábbi ábra bemutatja a PTBC kimutathatósága és a baktériumürítés viszonyát. Látszik, hogy először a sejtes immunválaszon alapuló vizsgálati metódusok jöhetnek számításba, és ilyenkor egy ELISA például nem mutat pozitívítást annak ellenére, hogy az állat fertőzött. Az ELISA csak későbbi életkorban lesz pozitív, de ekkor már egy

intradermális bőrpróba negatív eredményt mutat, pedig az állat már akár baktériumürítő is lehet.

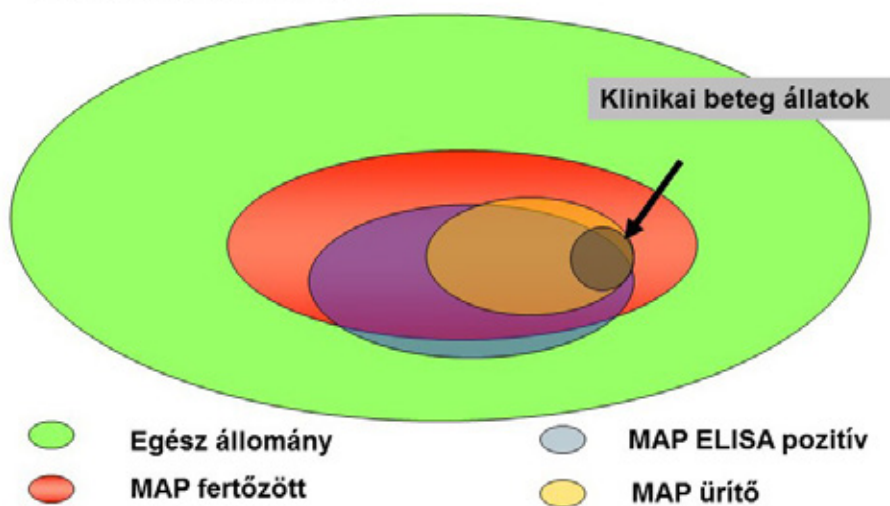
Fontos megjegyezni, hogy egyszeri negatív eredményű teszt nem jelent mentességet a betegségre.

1. ÁBRA A SZERVEZET PTBC-RE ADOTT VÁLASZA AZ IDŐ ELŐREHALADTÁVAL

A következő ábra jól szemlélteti egy állomány státuszát, mely fertőzött PTBC-vel.

2. ÁBRA A PTBC ELLENANYAG KIMUTATHATÓSÁGA

mod. from Prof. Gerlach, Hannover, 2002

ELISA vizsgálat az állomány szerológiai állapotának felmérésére ajánlott, és a megfelelő menedzsment döntések meghozatalánál használjuk fel. Míg a PCR vizsgálatok a baktériuműrítők felderítésére és az eredmények megerősítésére szolgálnak. Tehát Az ELISA tesztek az alábbi esetekben ajánlatos használni:

Státusz megerősítésére:

- Állomány (selejt tehén keresés, célzott 30 db tehén keresés, az egész állomány szűrésére)

Minimális tesztelés:

- Félévenként 30 db tehén vizsgálata
- Félévenként selejtezésnél a selejtezésre kerülő egyedek
- Negyedévente, a telepi menedzsmenttől függően

Ellenőrző vizsgálatok:

- Stratégia-menedzsment döntés
 - Szárazra állításkor: a szárazra állítási és tranzíciós menedzsment segítségére
 - Termékenyítés előtt: pozitív esetben a termékenyítés tiltása
 - Minimum: szárazra állítás előtt egy tesztelés

Ideális: 2 tesztelés évente (szárazra állítás előtt és termékenyítés előtt), illetve negyedévente.

Az évi egy állományvizsgálat nem elégséges az egész évben termelő állományban.

A paratuberkulózis kártétele:

- Johnne-betegség csökkenti a tejtermelést
- Tanulmányokból kimutatható, hogy a teszt pozitív tehenek az állományhoz képest:
 - Kevesebb tejet termelnek
 - Az általuk termelt tejben kevesebb tejszír és tejfehérje van
 - Magasabb a szomatikus sejtszám
 - Kevesebb az élettéljesítményük
 - A selejtezési veszteségek magasabbak

A rejtett költségek a következők:

- A klinikai tüneteket mutató vagy fertőzött állatok korai selejtezése
- Megnövekedett költségek (pótlás, kezelés)
- Nehéz saját állományból pótolni, ezáltal limitált a genetikai fejlődés
- Növekvő érzékenység más betegségekkel szemben, lehetséges tenyésztési problémák
- Csökkent tejtermelés fertőzött, de tünetet nem mutató állatok esetén
- Csökkent vágási érték 20%-30%
- Állatok forgalmi értéke csökken
- A fertőzött vagy fertőzésnek kitett fiatal állományba történő befektetések elvesztése

A következő részben a paratuberkulózis menedzsmentjével és a mentesítés módszerével foglalkozunk.

Fotó: www.nadis.org.uk

NE HAGYJA KI!

PARATUBERKULÓZIS VIZSGÁLATOK

INGYEN!

148/2007. (XII. 8.) FVM
rendelet szerint.

Információ:

dr. Monostori Attila

tel.: 20/464-0147

monostori.attila@atkft.hu

www.atkft.hu

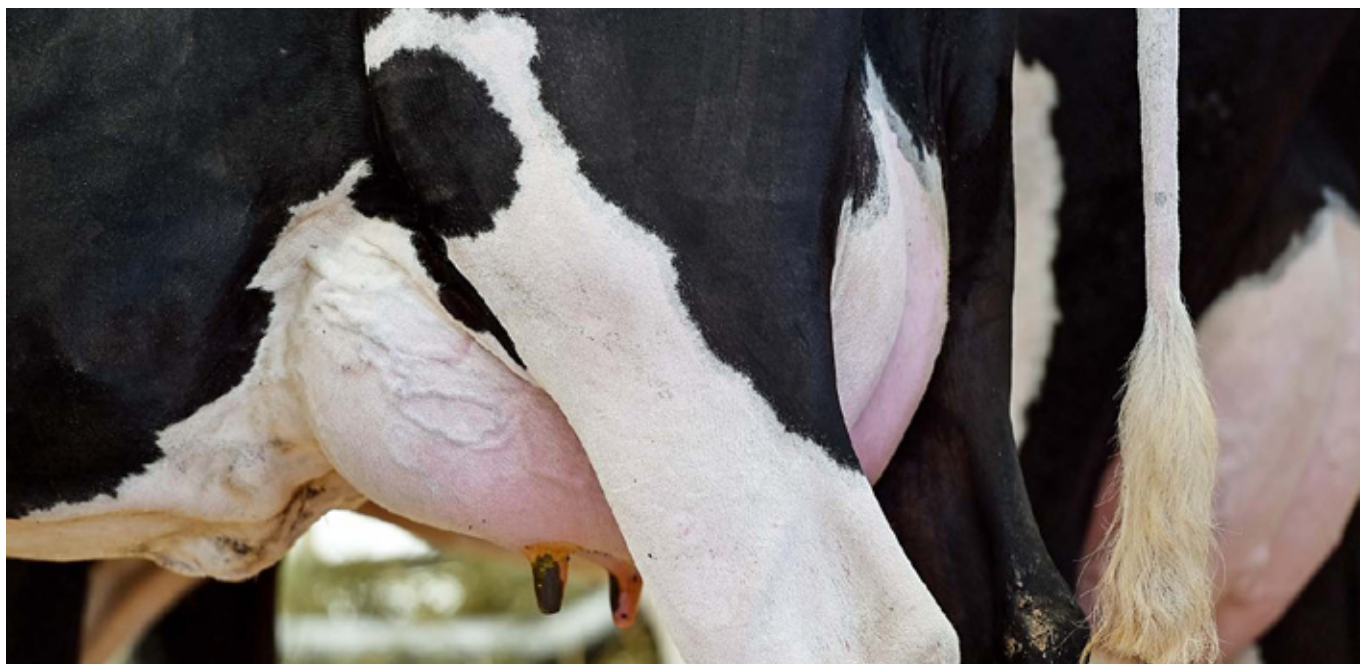
SZOMATIKUS SEJTSZÁM-VIZSGÁLAT A TEJMINŐSÉG JAVÍTÁSÁÉRT

9. TÁBLÁZAT: A TELJESÍTMÉNYVIZSGÁLT TEHÉNÉSZETI TELEPEK MEGYÉNKÉNTI MEGOSZLÁSA AZ ÁLLOMÁNY ELEGYTEJ SZOMATIKUS SEJTSZÁMÁNAK TELEPENKÉNTI SÚLYOZOTT ÁTLAGA ALAPJÁN (2018.SZEPTEMBER)

Megye	Szomatikus sejtszám x ezer / cm ³										Telep
	< 400		401 - 500		501 - 700		701 - 1000		> 1000		
	A telepek száma és százalékos megoszlása										
telep	%	telep	%	telep	%	telep	%	telep	%		
Baranya	6	35,29	2	11,76	5	29,41	2	11,76	2	11,76	17
Bács - Kiskun	13	39,39	0	0,00	5	15,15	8	24,24	7	21,21	33
Békés	4	11,11	8	22,22	15	41,67	6	16,67	3	8,33	36
Borsod - Abaúj - Zemplén	8	40,00	4	20,00	5	25,00	3	15,00	0	0,00	20
Csongrád	7	33,33	3	14,29	8	38,10	2	9,52	1	4,76	21
Fejér	7	31,82	6	27,27	7	31,82	2	9,09	0	0,00	22
Győr - Moson - Sopron	12	36,36	7	21,21	7	21,21	6	18,18	1	3,03	33
Hajdú - Bihar	15	29,41	10	19,61	12	23,53	10	19,61	4	7,84	51
Heves	1	10,00	2	20,00	4	40,00	1	10,00	2	20,00	10
Komárom - Esztergom	5	55,56	2	22,22	2	22,22	0	0,00	0	0,00	9
Nógrád	1	12,50	1	12,50	2	25,00	3	37,50	1	12,50	8
Pest	9	33,33	5	18,52	5	18,52	4	14,81	4	14,81	27
Somogy	5	45,45	3	27,27	2	18,18	1	9,09	0	0,00	11
Szabolcs - Szatmár - Bereg	10	41,67	3	12,50	5	20,83	4	16,67	2	8,33	24
Jász - Nagykun - Szolnok	7	22,58	10	32,26	7	22,58	3	9,68	4	12,90	31
Tolna	5	16,13	4	12,90	10	32,26	5	16,13	7	22,58	31
Vas	5	27,78	2	11,11	5	27,78	6	33,33	0	0,00	18
Veszprém	4	17,39	3	13,04	8	34,78	7	30,43	1	4,35	23
Zala	5	45,45	4	36,36	1	9,09	1	9,09	0	0,00	11
Összes telep	129		79		115		74		39		436
Összes telep %		29,59		18,12		26,38		16,97		8,94	
összes fejt tehén	49 563		32 658		38 055		19 950		7 198		147 424
összes fejt tehén %		33,62		22,15		25,81		13,53		4,88	

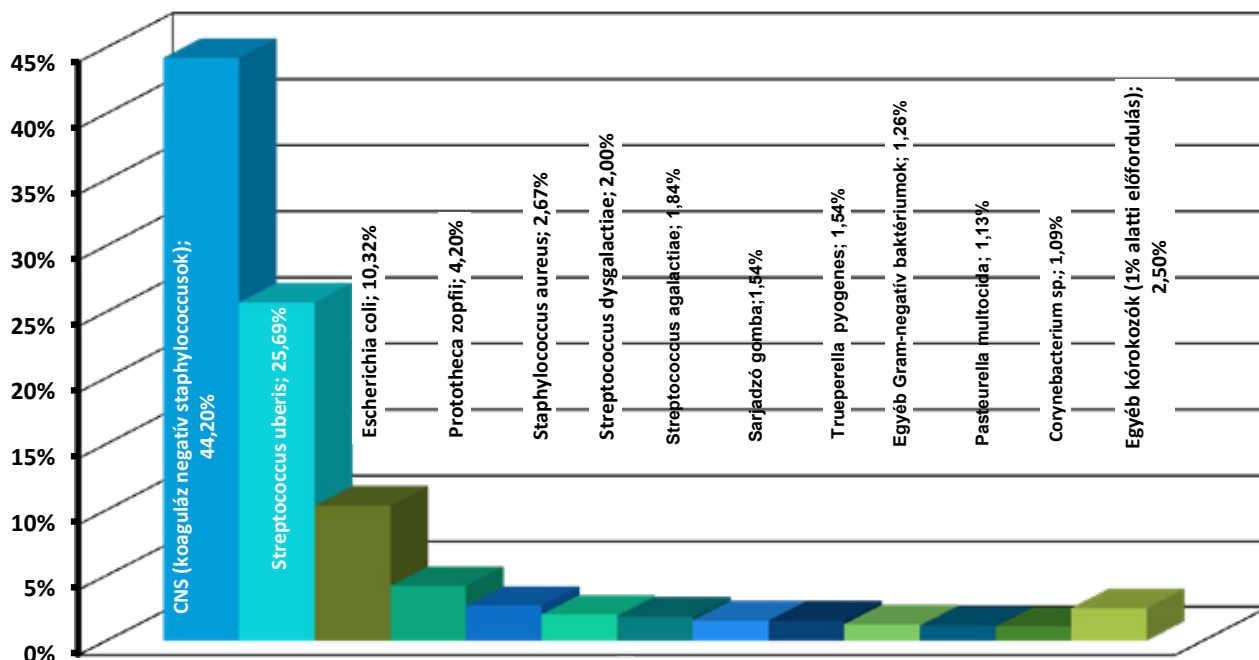
10. TÁBLÁZAT A VIZSGÁLT TEHÉNÁLLOMÁNY MEGOSZLÁSA ÉS TEJTERMELÉSE SÚLYOZOTT ÁTLAG SEJTSZÁM-ÉRTÉKHATÁRONKÉNT (2018. SZEPTEMBER)

Sejtszám értékhatar x 1000	Fejt tehén	Napi tej kg	
		Összes	Fejési átlag
Kevesebb, mint 100	59 815	1 948 475	32,58
101 - 400	45 341	1 277 104	28,17
401 - 500	5 537	149 247	26,95
501 - 700	7 626	203 688	26,71
701 - 1 000	6 708	181 011	26,98
1 001 - 3 000	14 347	377 798	26,33
3 001 és több	6 833	160 781	23,53
Összesen	146 207	4 298 104	29,40

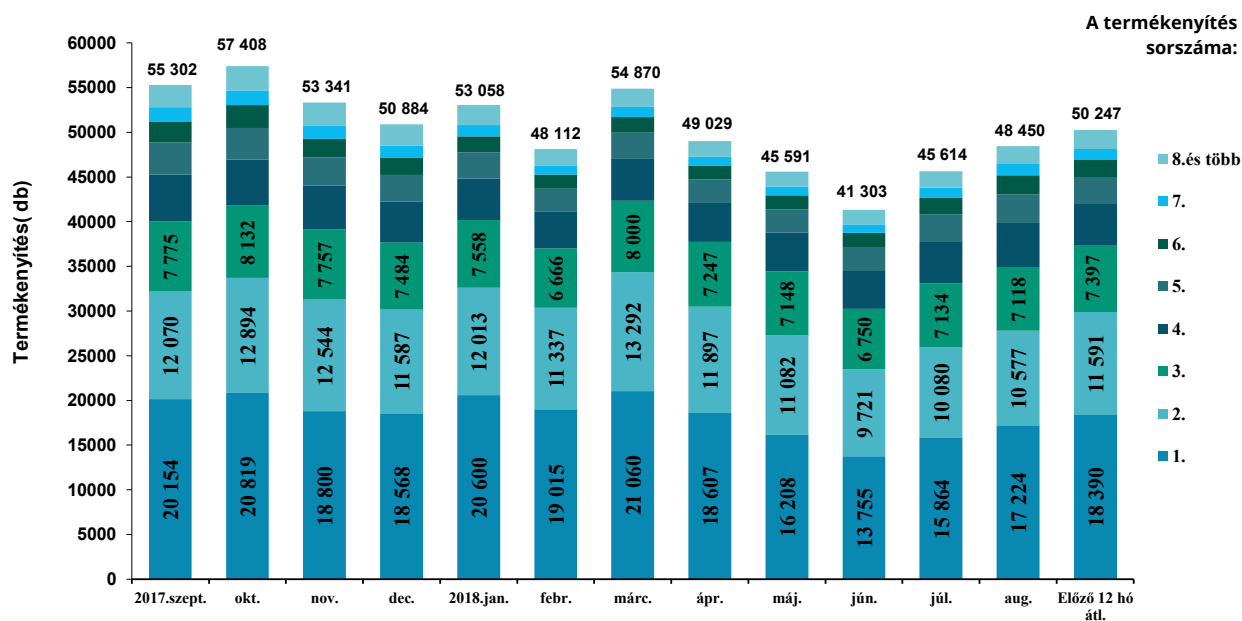
TEJMINTÁKBAN AZONOSÍTOTT KÓROKOZÓK ARÁNYA

1. ÁBRA: 2017. OKTÓBER 1. ÉS 2018. Szeptember 30. KÖZÖTT, A TELJESKÖRŰ VIZSGÁLATOKRA KÜLDÖTT TEJMINTÁKBAN AZONOSÍTOTT KÓROKOZÓK ARÁNYA

TERMÉKENYÍTÉSI ADATOK ELEMZÉSE A SZAPORÍTÁS JAVÍTÁSÁÉRT

2. ÁBRA: AZ "A" MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TEHENEK HAVONKÉNTI TERMÉKENYÍTÉSEINEK SZÁMA ÉS MEGOSZLÁSA A TERMÉKENYÍTÉSEK SORSZÁMASZERINT | VIZSGÁLT IDŐSZAK: 2017.09.01 - 2018.08.31.

TEJKARBAMID-VIZSGÁLAT A TAKARMÁNYOZÁS JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN

8. TÁBLÁZAT: A TEJ KARBAMID-TARTALMÁNAK VIZSGÁLATÁBA BEVONT ÁLLOMÁNYOK MEGOSZLÁSA

ELLENŐRZŐ FEJÉS DÁTUMA: 2018. SZEPTEMBER
FEJT TEHENEK SZÁMA: 132 155

ELLENŐRZÖTT TEHÉNSZÁM: 159 427
ÉRTÉKELT MINTÁK SZÁMA: 131 443

Megnevezés	Megoszlás	
	(n)	%
Fehérje- és energiahiány	2 846	2,17
Energiahiány	19 489	14,83
Fehérjetöbblet és energiahiány	2 438	1,85
Fehérjehiány és enyhe energiatöbblet	8 864	6,74
Fehérje- és energiaegyensúly	68 593	52,18
Fehérjetöbblet és enyhe energiahiány	6 849	5,21
Fehérjehiány és energiatöbblet	2 532	1,93
Energiatöbblet	17 817	13,55
Fehérje- és energiatöbblet	2 015	1,53

2018. SZEPTEMBER HÓNAPBAN A 437 ELLENŐRZÖTT TELEPBŐL 357;
AZ ELLENŐRZÖTT TELEPEK 82%-A VETTE IGÉNYBE A KARBAMID MÉRÉSI SZOLGÁLTATÁST A FEJT TEHÉNÁLLOMÁNY 90%-ÁRA.

PAG VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK

VEMHESSEGI VIZSGÁLATOK SZÁMA ÉS EREDMÉNYE (2017. SZEPTEMBER)

hónap	darabszám	vemhes (db)	üres (db)	ism. jav. (db)
Összes mérés				
2017. 09	590	338	222	30
Tejlaboron keresztül				
	151	30	116	5
Adatfeldolgozáson keresztül				
	439	308	106	25
Vemhességi napok alapján				
0-27 napig	3 NÉ	2 NÉ	0 NÉ	1 NÉ
28-45 napig	175	84	72	19
46-60 napig	49	22	24	3
61 naptól	212	200	10	2

NÉ: NEM ÉRTÉKELT

2017. SZEPTEMBERI VEMHESSEG VIZSGÁLATOK* EREDMÉNYEI A BEJELENTETT ELLÉSEK ALAPJÁN

VEMHESSEG VIZSGÁLATOK EREDMÉNYE					
Vemhességi szakasz	PAG	Bejelentett ellések alapján megállapított eredmény			
		megoszlás (db)	bejelentés	megoszlás (db)	megjegyzés
Vemhességi napok alapján (PAG) (a bejelentett termékenyítéstől eltelt napok száma). Vemhességi idő: 285 +/- 14 nap	28-45 napig	84 vemhes	47 egyed	időre ellett	
			10 egyed	termékenyítés bejelentett dátuma nem jó	9 egyed korábbi termékenyítésre ellett 1 egyed későbbi termékenyítésre ellett
			27 egyed	nincs ellés	KORAI EMBRIO- MAGZATVESZTÉS???? 9 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
		72 üres	71 egyed	üres	3 egyed következő termékenyítésre vemhesült 11 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
			1 egyed	vemhes	1 egyed időre ellett 0 egyed korábbi termékenyítésre ellett
		19 ism.	1 egyed	vemhes	1 egyed időre ellett 0 egyed korábbi termékenyítésre ellett
			18 egyed	üres	1 egyed következő termékenyítésre vemhesült 3 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
	46-60 napig	22 vemhes	15 egyed	időre ellett	
			0 egyed	termékenyítés bejelentett dátuma nem jó	0 egyed korábbi termékenyítésre ellett 0 egyed későbbi termékenyítésre ellett
			7 egyed	nincs ellés	KÉSŐI MAGZATVESZTÉS???? 3 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
		24 üres	23 egyed	üres	1 egyed következő termékenyítésre vemhesült 2 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
			1 egyed	vemhes	1 egyed időre ellett 0 egyed korábbi termékenyítésre ellett
		3 ism.	1 egyed	vemhes	0 egyed időre ellett 1 egyed korábbi termékenyítésre ellett
			2 egyed	üres	0 egyed következő termékenyítésre vemhesült 1 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
	61 naptól	200 vemhes	177 egyed	időre ellett	
			12 egyed	termékenyítés bejelentett dátuma nem jó	12 egyed korábbi termékenyítésre ellett 0 egyed későbbi termékenyítésre ellett
			11 egyed	nincs ellés	KÉSŐI MAGZATVESZTÉS???? 8 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
		10 üres	9 egyed	üres	0 egyed következő termékenyítésre vemhesült 4 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
			1 egyed	vemhes	1 egyed időre ellett 0 egyed korábbi termékenyítésre ellett
		2 ism.	0 egyed	vemhes	0 egyed időre ellett 0 egyed korábbi termékenyítésre ellett
			2 egyed	üres	0 egyed következő termékenyítésre vemhesült 1 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült

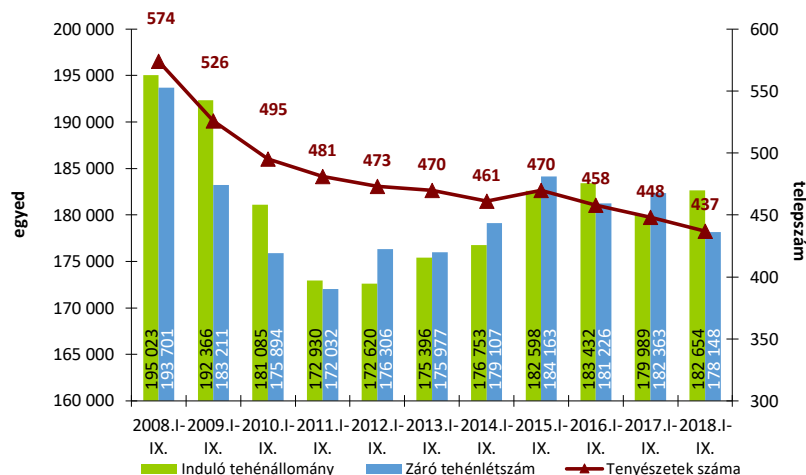
*ADATFELDOLGOZÁSON KERESZTÜL REGISZTRÁLT VEMHESSEG VIZSGÁLATOK
(PAG VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK: VEMHES, ÜRES, ISMÉLT VIZSGÁLAT JAVASOLT)

VEMHESSEGI VIZSGÁLATOK NYILVÁNTARTÁSA (2017. AUGUSZTUS - 2018. SZEPTEMBER)

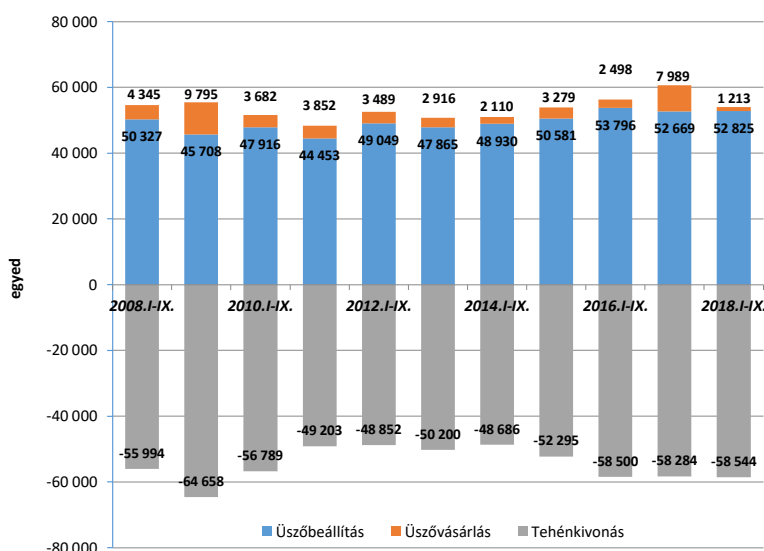
hónap	darabszám	vemhes (db)	üres (db)	ism. jav. (db)
2017.09.	590	338	222	30
2017.10.	738	427	266	45
2017.11.	979	627	297	55
2017.12.	767	492	228	47
2018.01.	1107	717	322	68
2018.02.	1099	634	397	68
2018.03.	1321	763	456	102
2018.04.	1196	774	337	85
2018.05.	1204	727	379	98
2018.06.	1104	650	344	110
2018.07.	1110	679	334	97
2018.08.	1090	528	445	117
2018.09.	925	409	415	101
Összes minta	13230	7765	4442	1023

A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

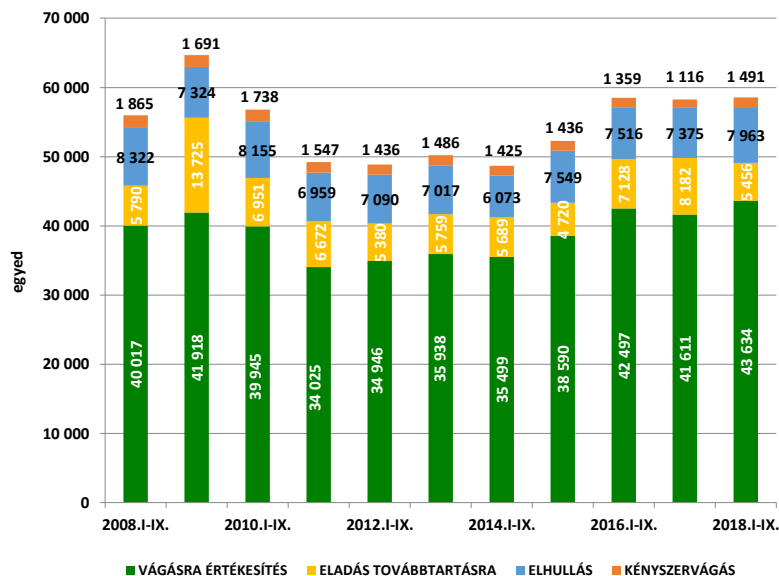
1. ÁBRA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK SZÁMA, INDULÓ ÉS ZÁRÓ TEHÉNLÉTSZÁMA (DB, 2008-2018. I-IX. HÓ)

2. ÁBRA AZ ÜSZÖBEVÉTEL ÉS TEHÉNKIVONÁS ALAKULÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2008-2018. I-IX. HÓ)

3. ÁBRA A TEHÉNKIVONÁS MEGOSZLÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2008-2018. I-IX. HÓ)

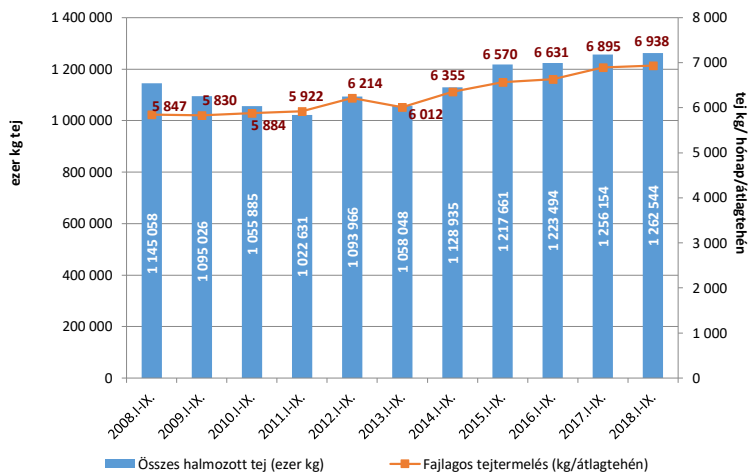

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehenek számának folyamatos csökkenése tovább folytatódott 2018 szeptemberében is. A tenyészetek száma nem változott az előző hónaphoz képest, ugyanakkor 11-gyel kevesebb (-2,5%), mint tavaly szeptemberben. 2018. szeptember végén 4.215-tel kevesebb (-2,3%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban, ami jelentős csökkenés. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt 23,9%-kal (-137) kisebbedett, de 2008 szeptembere óta a záró tehenlétszám ennél kisebb mértékben, 15,5 ezer egyeddel (-8,0%) csökkent, így a telepenkénti átlagos tehenlétszám 337-ről már 408-ra nőtt.

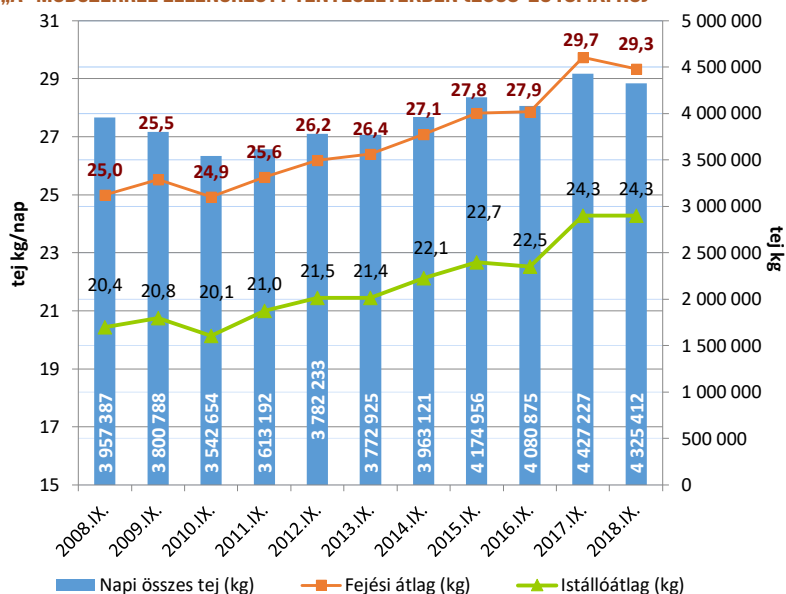
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehenlétszáma 2017-ről 2018-ra – egy év alatt – érezhetően nőtt (+2.665 tehen; +1,5%), de az állomány 2018 első kilenc hónapjában már jelentősen zsugorodott (-4.506 egyed; -2,5%). Ennek oka, hogy bár 2018 első kilenc hónapjában – az állománypótlás szempontjából meghatározó – üszöbeállítások száma picit nőtt (+156 egyed; +0,3%), ugyanakkor az üszövásárlások száma drasztikusan csökkent (-6.776 egyed; -84,8%) és a tehénkivonások száma is nőtt (+260 egyed; +0,4%) a tavalyi év hasonló időszakához képest. Mindezek a tényezők együttesen eredményezték a jelentősnek mondható állománycsökkenést 2018 eddigi időszakában.

2018 első kilenc hónapjában az állományból kivont tehenek 74,5%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 43.634 volt), ami rekordarányának számít. A tehénkivonások 2,5%-áért (1491 egyed) a kényszervágás volt felelős, ami alacsony arány a vizsgált időszakban. A kivont tehenek 13,6%-a (7.963 egyed) elhullott, ami átlagos értéknek tekinthető, ugyanakkor a továbbtartásra értékesített állatok aránya alacsony volt (9,3%, 5.456 egyed). 2018 első kilenc havában az induló tehenállomány 23,9%-át selejtezték, 0,8%-át kényszervágták, 4,4%-a elhullott, 3,0%-át pedig továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 32,1%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évekhez képest átlagos aránynak tekinthető.

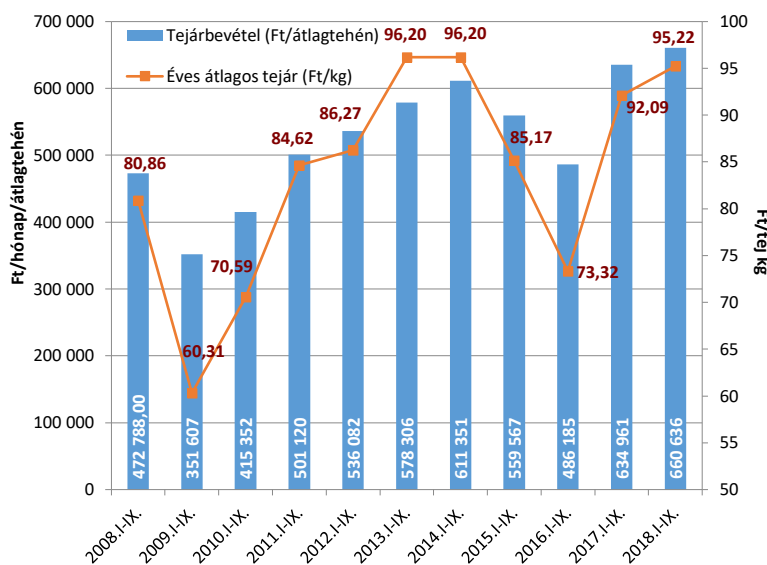
4. ÁBRA ÖSSZES HALMOZOTT ÉS FAJLAGOS TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2008-2018. I-IX. HÓ)

5. ÁBRA FEJÉSI ÉS ISTÁLLÓÁTLAG, VALAMINT A NAPI ÖSSZES TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2008-2018. IX. HÓ)

6. ÁBRA TEJÁRBEVÉTEL ÉS AZ ÉVES ÁTLAGOS TEJÁR AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2008-2018. I-IX. HÓ)

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmozott tejtermelése 2018 első kilenc hónapjában az elmúlt 10 év alatt a legnagyobb volt, meghaladta az 1,26 milliárd kg-ot, aminek elsődleges oka a fajlagos tejtermelés 6,93 ezer kg fölött történő emelkedése volt a vizsgált időszakban. 2017 első kilenc havához képest a fajlagos tejtermelés +43 kg-mal (+0,6%) nőtt, és az összes halmozott tejtermelés is hasonló mértékben emelkedett (+6,4 millió kg, +0,5%). 2008 és 2018 szeptemberéig között a fajlagos tejtermelés növekedése 18,7%-os (!) volt (+1091 kg), míg az összes halmozott tejtermelés ennél kisebb mértékben, 117,5 millió kg-mal (+10,3%) nőtt a termelésellenőrzött állomány enyhe zsugorodása miatt.

2018 szeptemberében a napi összes tejtermelés a tavalyi év szeptemberi termeléséhez viszonyítva (-101,8 ezer kg, -2,3%) enyhén csökkent. 2017. szeptember havához képest az istállóátlag stagnált, míg a fejési átlag kismértékben csökkent (-0,4 kg, -1,3%). Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés közel 368 ezer kg-mal nőtt (+9,3%), a fejési és istállóátlag 4,34, ill. 3,85 kg-mal lett több (+17,4%, ill. +18,8%), ami jelentős emelkedésnek tekinthető, és közép és hosszú távon a növekvő trend folytatódására számíthatunk.

A tehenenkénti tejárbevétel 2018 első kilenc hónapjában 660 ezer Ft volt átlagosan, 4,0%-kal több mint 2017 hasonló időszakában és az elmúlt 10 év legnagyobb első kilenc havi bevételének felel meg. Ennek elsődleges oka a tejár 3,4%-os éves emelkedése a vizsgált időszakban. 2008 óta a tejárbevétel összesen 39,7%-kal nőtt, aminek oka a fajlagos tejtermelés 18,7%-os és a tejárának 17,8%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon a nyerstej havi felvásárlási átlagára 2017 februárjától 2018. januárig folyamatosan emelkedett, meghaladva a 100 Ft/litert, de ezt követően csökkenésnek indult, és jelenleg 90-92 Ft/l körül stagnál. A nyerstej kiviteli ára több hónapon át tartó csökkenés után az elmúlt négy hónapban már érezhetően emelkedett, megközelítette a 105 Ft/l árszintet, és így már közel 15%-kal meghaladja a belföldi felvásárlási árat. A globális tejtermékek árai változékonyak, a korábbi pozitív trend egyértelműen megtört, aminek hatását a nyerstej árakon is érezzük.

Dr. Ózsvári László

Állatorvostudományi Egyetem
Budapest

TISZTA RENDKÉPZÉS - A RENDKÉPZŐK ÚJ GENERÁCIÓJA

(KIS VESZTESÉG, ALACSONY HAMUTARTALOM ÉS KEVÉS KŐ)

Dr. Orosz Szilvia

Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.

Forrás: www.profi.com

A Respiro egy szállítószalagos rendképző, ami még nem lenne újdonság. Ilyen elven működik a Rock, de a Kuhn és az Alfaspeed nevű olasz cégek is gyártanak ilyen speciális szalagos berendezést. Hasonló funkciójú, fésűs rendképző gépe az Elho finn cégnek és a Repossi olasz gyártónak is van. Thomas Reiter, a Respiro megálmodója azonban újragondolta a rendképző berendezést, és ez az 5 szabadalommal védett,

szállítószalagos rendképző már más, mint a többi. Thomas egy nagy, mezőgazdasági gépekkel foglalkozó nemzetközi cég kutató-fejlesztő mérnöke volt két évtizedig. Napjainkban azonban magánvállalkozó, és egy kis osztrák családi vállalkozás keretein belül hozta létre ezt a novumnak számító szállítószalagos rendképzőt. Mely nem csak a rendet forgatja meg, de a piacot is!

A SIKER A RÉSZLETEKBEN VAN ELREJTVE

Thomas szerint a jelenlegi horizontálisan forgó rendképzők jelentősen növelik a takarmány hamutartalmát. Gyakran a követ is felverik, nem véletlen, hogy a traktorok hátuljára időnként rácsot szerelnek (védendő a gépet, az ablakot és az embert). A gép vezetőjének gyakran nincs is lehetősége mit tenni, el kell fogadni a szennyeződés mértékét, ha gyorsabban akar haladni egy szélesebb renden. A szállítószalagos rendképzők ugyan kisebb hamuszennyeződéssel dolgoznak, de eddig nem volt megnyugtató megoldás. Ez az új rendfelszedő azonban tovább csökkenti a földszennyeződés mértékét, lucernában a levélpergést és a kövek számát. Thomas szerint a rendfelszedő ujjak nem érhetnek hozzá a talajhoz. Ezért első lépésként csökkentette a rendfelszedő egység átmérőjét, majd kifejlesztett egy rugalmas rendfelszedőt. A rendfelszedő átmérője olyan kicsi (33 cm), hogy a növény szinte 'átfolyik rajta', fel a szállítószalagra. Nem dobálja, nincs feleslegesen megtett út a két eszköz

között. Ez olyan sikeres megoldás lett, hogy érdekes lehet járvaszecskázókon, rendfelszedő pótkocsikon és bálázókon is.

A rendfelszedő négy csúszó tárcsán ül, nagyon hasonló a kialakítás a dobos kaszához. Ezek a tárcsák nagyon közel vannak a rendfelszedő ujjakhoz, hogy biztos legyen a jó talajkövetés. A munkamagasságot a talajfelszíntől való aktuális távolság alapján állítja a berendezés.

A Respiro másik újdonsága, hogy a rendfelszedő középről kapja a meghajtást. A meghajtás kettéosztódik jobbra és balra, kettős csapágyazással a tengely külső végéhez közel. Ez a megoldás teszi lehetővé, hogy a rendfelszedő 35 mm flexibilitást kapjon lefelé, a jobb talajkövetés érdekében. Mivel képes 35 mm-t lefelé elmozdulni, tisztább anyag hozható le vele a területről.

A rendfelszedő ujjakat egy műanyag tokmányban (kazettában) helyezték el, amely műanyag ház össze van kötve a meghajtótengellyel egy acélrúgós csatlakozó és retesz segítségével. Minden egyes műanyag házban 6 pár ujj van, 62 mm-es távolságban. Ezen fröccsöntött műanyag házak tartják az 5 mm vastag ujjakat a helyükön, hatékonyan védve attól, hogy eltörjenek és elhagyják őket. Nincsenek elhagyott ujjak! Ez a műanyag kazetta a kulcsa az eszköznek, és valószínűleg a jövőbeli rendfelszedők egyik fontos új konstrukciós eleme. Minden egyes kazetta a tengelyen van rögzítve és széthúzható két félre a függőleges tengely mentén. Így távolíthatóak el az ujjak, ha cserélni akarjuk őket. Gyors és egyszerű megoldás!

A hagyományos rendfelszedő ujjakkal ellentétben, melyek egyenesek, a Respiro ujjai hajlítottak (a pálca vége), ami sokkal hatékonyabban segíti a növényanyag átáramlását a szállítószalagra. A szállítószalag nagy szakítószilárdságú, UV-stabil Rabolan műanyag, míg az ujjakat tartó fröccsöntött házak és az anyagtovábbító ujjak poliuretánból készültek, ami jelentősen csökkenti a rendfelszedő súlyát. A rendfelszedő felett egy hidraulikusan működtetett anyagtovábbító rotor van és ennek keretére erősítve egy lenyomó henger. Az anyagtovábbító rotor forgási sebessége 30%-kal nagyobb, mint a rendfelszedő forgása (3 m/sec 180 fordulatszámnál). A rotor előtt a keretre szerelten található egy másik henger, ami a növényáramot a rendfelszedőhöz nyomja. A 2,7 mm vastag szállítószalagot egy 140 mm átmérőjű, hidraulikusan meghajtott henger mozgatja, ami által a növényanyag vagy jobbra, vagy balra rakható. A szállítószalag sebessége a rotor sebességéhez állítható a traktorból. Természetes, hogy a rotor és a szállítószalag sebességét egymáshoz kell állítani, hogy ne alakuljanak ki boltozódások. Ha ez a két elem harmonikusan tud működni, a rend kiváló formájú lesz.

A Respiro kifogástalan tisztaságban képes összeszedni a növényanyagot, még akkor is, ha a haladási sebesség 18 km/óra. A szállítószalag probléma nélkül tudja lerakni a fűvet a szomszédos rendre. Több rendet is át lehet helyezni egybe, nem probléma. A front illesztésű függesztett rendfelszedők jellemzője, hogy a rend 180°-ban megfordul, ami lehetővé teszi, hogy a megázott széna és szalma sorokat megforgatva újrászárítsuk.

GÉPTÍPUSOK

A Respiro rendképzőnek egyelőre két típusa van (R3 Compact és Profi), mindkettőben benne van a speciális, vezérmű nélküli, kis átmérőjű rendfelszedő egység. Az alapberendezés 3 méter munkaszélességű. A Respiro R3 Compact (950 kg) 0,7 m széles szállítószalaggal dolgozik. A Respiro Profi (1250 kg) berendezésen a szállítószalag 1 méter széles, így képes nehezebb növényeket is felszedni, és természetesen nagyobb a területteljesítménye, mint a kisebbeké. A Profi Respiro egységhez már kell a 150 lóerős traktor, front illesztéssel. Emellett a traktornak rendelkeznie kell egy olyan hirtraulikus pumpával, ami képes 60 liter/perc értékkel dolgozni 180 bár nyomáson. A Respiro front függesztésű, amíg a Respiro Profi hátsó illesztésű. A Profi Respiroval dolgozva sem találunk a talajon felmaródást, mivel akárcsak a front illesztésű

testvére, háromdimenziósan követi a talajfelszínt. A hátsó kivitel esetében, ha a traktor megfordítható kormányúléssel rendelkezik, akkor működtethető ilyen formában is (reverse). Előny, hogy így sokkal jobban látható az eszköz és a rend is, mint a függesztett mellső verziónál, ahol kitakar a motorblokk, a magas takarólemez és az anyagtovábbító henger.

A Respiro R3-nak egy nagy hátránya van jelen pillanatban, az ára. A listaár 7-8,5 millió Ft a modelltől függően. Ez sokkal több, mint egy egyrotoros rendképző. De ez a rendképző tisztább takarmányt készít, kisebb veszteséggel. A másik nehézség, amit Thomas Reiter úrnak meg kell oldani, a munkaszélesség. Ezen dolgozik most (folyamatban van a 10 métert meghaladó munkaszélesség fejlesztése).

Reiter-féle Respiro R3 Profi

Szállítási szélesség	3,0 m
Munkaszélesség	3,0 m
A szállítószalag szélessége	1000 mm
A rendfelszedő átmérője	330 mm
Ujjak távolsága	62 mm
Ujjak vastagsága	5 mm
Takarmánytovábbító rotor átmérője	425 mm
Súly	1.250 kg
Olajáram	30-60 liter/perc
Ár	7-8,5 millió Ft

ÖSSZEFOGLALÁS

A Respiro tehát egy olyan rendképző berendezés, ami kisméretű rendfelszedő egysége révén jobb talajkövetést tesz lehetővé, így kisebb veszteséggel, kevesebb kövel és földszennyeződéssel dolgozik, mint hagyományos társai. A másik különlegessége az extra anyagtovábbító rotor. A flexibilis rendfelszedő briliáns, nagyon szép munkát végez, példásan követi a talajt. Az 1 munkaszélességre

számított ára miatt azonban drága technikának számít, ha a hagyományos rendképzőkkel hasonlítjuk össze. Előnye a kiváló takarmánytisztaság és az alacsony hamutartalom. Várjuk a további teszteredményeket a vezérelt ujjas rendképzőkkel, és más szállítószalagos rendképzőkkel való összehasonlításban.

NÁLUNK TÖBBET KAP A PÉNZÉÉRT!

- **Agrárszemlélet**
országos átlagokkal és értékeléssel.
- **Hazai adatbázis**
közel 10.000 takarmány eredményével.
- **Hitelesség**
ingyenes ellenőrző mérésekkel.
- **Gyakorlatias paraméterek**
CSPS, peNDF, RFV.
- **Kisparcellás és üzemi kísérletek**
tömegtakarmányokkal.
- **Kompatibilitás**
az AMTS programmal.
- **Komplexitás**
Profi csomag, ásványi anyagok (+DCAD),
mikotoxinok és mintakoordináció.
- **Innováció**
új kalibrációkkal bővült a Profi csomag!

1. Alapadatok:

- táplálóanyagok: szárazanyag, nyersfehérje, nyerszsír, nyersrost, hamu,összcukor, keményítő, NDF, ADF, ADL, NFC, NSC, oldódó fehérje, lizin, metionin, nitrát, peNDF,
- emészthetőség: by-pass keményítő, szerves anyag emészthetőség (OMd), emészthető szerves anyag (DOM), NDFd48, dNDF48, iNDF240,
- erjedés: pH, ammónia, tejsav, ecetsav.

2. Hazai és nemzetközi számított értékek:

- Magyar energia- és fehérjeértékelési rendszer (MFE, MFN, UDP, FOM, DE, ME, Nem, NEg, NEI),
- Francia energia- és fehérjeértékelési rendszer (RDP, RUP, PDIA, PDIN, PDIE, UFL, UVF),
- Holland energia- és fehérjeértékelési rendszer (DVE, VOS, FOS),
- Német energia- és fehérjeértékelési rendszer (NEI, ME, NEI-VC, nXP, RNB, UDP),
- USA szénaértékelés: RFV.

3. USA (CNCPS és NRC) adatok

kukoricaszilázsra, lucernaszilázs/szenázsra, lucernaszénára, gabonaszilázsokra vonatkozóan:

1. CNCPS szerinti fehérjefrakciók (A1%, A2%, B1%, B2%, C%, RDP%, RUP%, A1%),
2. CNCPS szerinti szénhidrátfrakciók (A1%, A2%, A3%, A4%, B1%, B2%, B3%),
3. CNCPS szerinti NDF-lebonthatósági adatok (12, 24, 30, 48, 120 és 240 óra),
4. NRC szerinti fehérjefrakciók (totál fehérje, nyersfehérje (exc. NH3-N), ammónia%, oldódó fehérje, NDICP%, ADICP%).

**Lefordítjuk, kiszámoljuk
és segítünk megérteni...
Válaszokat adunk.**

Laborvezető:

Podmaniczky Tímea

tel.: +36 20 219 95 12

taklab@atkft.hu

Információ:

Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft. Takarmányanalitikai Laboratórium,
2100 Gödöllő, Dózsa György út 58.

www.atkft.hu

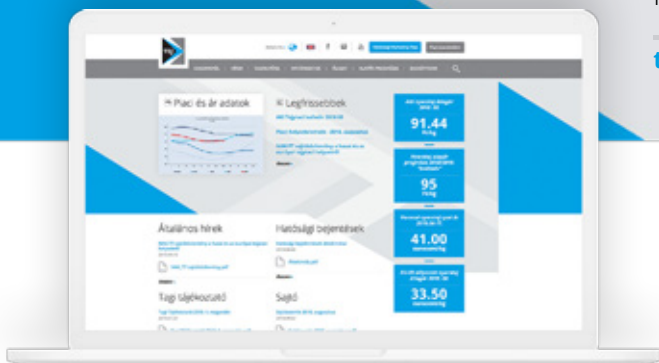

Megújult oldalunk: kívül, belül!

Tagjaink minél színvonalasabb tájékoztatása érdekében, az elmúlt év során megújítottuk weboldalainkat.

Az újítás során kiemelt figyelmet fordítottunk arra, hogy minden releváns hazai és nemzetközi tejpiaci információ (gyorsan) elérhető legyen. A korábbi tapasztalatok alapján leglátogatottabb információk – nevezetesen a piaci és ár adatok – látványosabb és könnyebben elérhető formában kaptak helyet szervezetünk szakmai oldalán.

tejtermek.hu

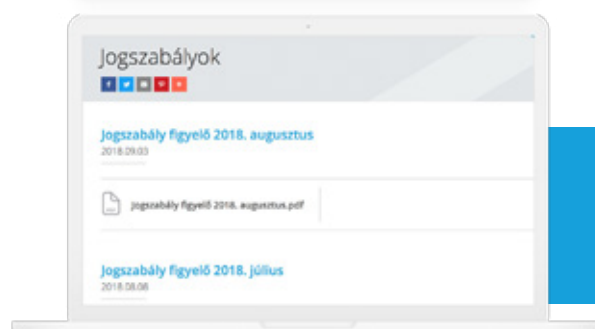
A legfrissebb ár információk rögtön a nyitó oldal jobb szélén, figyelemfelkeltő 'dobozokban' jelennek meg, az ár-diagramra kattintva pedig további mintegy 50 db friss, piaci adatokat tartalmazó grafikon érhető el.

tejtermek.hu/piaci-es-ar-adatok

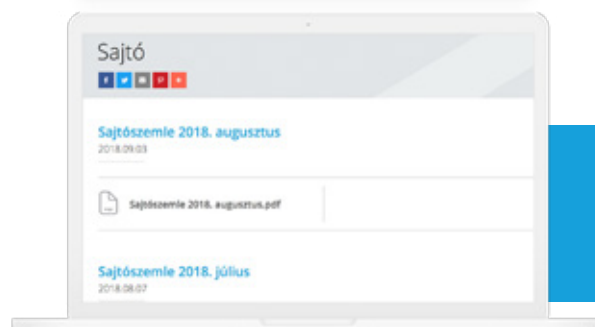
A legfontosabb, ágazatot érintő jogszabályi változásokról a havonta megjelenő Jogszabály figyelőben olvashatnak.

tejtermek.hu/cikkek/jogszabalyok

A sajtóban megjelenő hírekről a Sajtószemle c. kiadványunk ad havonta tájékoztatást tagjaink, valamint az érdeklődők számára.

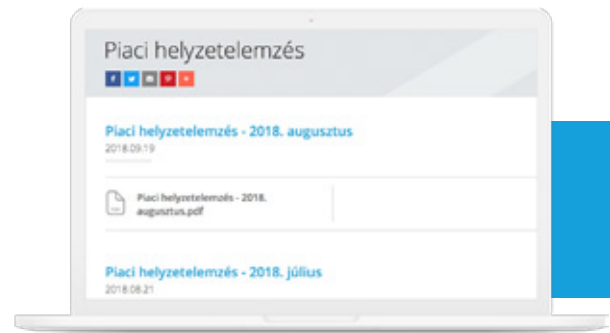
tejtermek.hu/cikkek/sajto

Fentiekén túl elérhetőek oldalunkon a testületi döntések, a hatósági bejelentések, a korábbi konferenciáink előadásai, a szervezeti és ágazati információk, továbbá természetesen friss hírekről is beszámolunk.

Ugyancsak minden hónapban megjelenik a Piaci helyzetelemzés című kétoldalas anyagunk a legfontosabb piaci információkkal.

tejtermek.hu/cikkek/piaci-helyzetelemzes

A Terméktanácsnál működő két piaci intézkedést érintő kiterjesztésünkkel kapcsolatos minden információ külön fül alatt érhető el honlapunk nyitó oldalának jobb felső sarkában.

Közösségi Marketing Alap

tejtermek.hu/cikkek/kozosségi-marketing-alap

Piaci jelentéstétel

tejtermek.hu/cikkek/piaci-jelentestetel

Szintén megújult a www.tejsziv.hu oldal, ahol a marketing kampány fő üzenetei és programjai mellett, a 'Tejszív' és 'Sajtszív' logóval ellátott, idehaza kapható termékek is helyet kaptak.

www.tejsziv.hu

Ajánljuk szíves figyelmükbe Facebook-oldalunkat is, ahol a Tejszív kampány kommunikációja zajlik, emellett minden nap színes, figyelemfelkeltő fotókkal, információkkal kedveskedünk az ide látogatóknak. Az oldal követőinek száma napjainkra meghaladta a 26 ezer főt.

facebook.com/tejsziv

Bízunk benne, hogy az új arculatok és az állandóan frissülő tartalmak elnyerik a tagság és a látogatók tetszését és a jövőben (is) aktív követői lesznek oldalainknak. Weboldalainkkal kapcsolatos észrevételeit szívesen fogadjuk.

*Köszönjük bizalmukat
és kellemes böngészést kívánunk!*

tejtermek.hu

tejsziv.hu

facebook.com/tejsziv

AZ ELLÉS ELŐTTI CA- ÉS P-ELLÁTÁS I.

A szárazonálló és előkészítő időszakban alkalmazott kalcium- és foszforkiegészítés hatása az ellést követő kalcium- és foszforszintekre tehénben – Zeolit-A etetése mellett

A minap részt vettem egy szakmai vitán, ahol a szárazonálló és az előkészítő csoport ásványianyag-ellátásáról volt szó. Egy számomra teljesen új megközelítésben. A történet nem új Európában, nálunk azonban nagy az idegenkedés, az ellenállás a termékkel kapcsolatban. Jelenleg ott áll a dolog, hogy már van kedvező hazai eredmény hazai referenciatelepen. A termék hatásmechanizmusáról faggattuk a dán kutatót kb. 2 órán keresztül a 1,5 órás előadást követően. Meglehetősen aktív volt a workshop. A hazai takarmánygyártó cégek szinte mind képviseltette voltak a rendezvényen, ami önmagában is figyelemre méltóan jelzi az érdeklődést. Miért ez az érdeklődés? Nem elsősorban a termék, inkább a mögötte lévő szakmai tartalom az újszerű és elgondolkodtató. Az előkészítő csoport kalciumellátására három, egymástól jelentősen eltérő gyakorlat van: az alacsony Ca-bevitel klasszikus módszere (kb. 60-70 g/nap/tehén Ca), az anionos só etetése negatív DCAD érték mellett az előkészítő csoportban (kb. 100-150 g/nap/tehén kalciumbevitellel), és a vitatott egyszerű magas Ca-bevitel (100-150 g/nap/tehén). Miért használunk három módszert? Szerencsére az ellési bénulás nem jellemző már nálunk, de a hipokalcémia

Dr. Orosz Szilvia

Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.

The Effect of Dietary Calcium and Phosphorus Supplementation in Zeolite A Treated Dry Cows on Periparturient Calcium and Phosphorus Homeostasis
T. Thilising^{1,4}, T. Larsen², R. J. Jørgensen¹ and H. Houe³
J. Vet. Med. A 54, 82–91 (2007)

Department of Large Animal Sciences,
The Royal Veterinary and Agricultural University,
Frederiksberg C, Denmark

szubklinikai formája jelentős lefedettséget mutat, elérheti a 20-40%-os értéket is. Sajnos azonban nincsenek konkrét adatok a lefedettségre és a probléma mélységére! Pedig a szubklinikai hipokalcémiának súlyos következményei vannak, úgymint a csökkent étvágy, elmélyülő energiahány, a ketózis súlyosabb vagy gyakoribb előfordulása, és mindezek következményeként lassú méhinvolúció, gyenge termékenyülés, elhúzódó laktáció, májproblémák, kövér tehén szindróma stb... a három módszernek a hipokalcémia megelőzésében betöltött szerepére vonatkozóan azonban még nincs adat, tudományos állásfoglalás hazánkban. Lehet, hogy ezért volt nagy az érdeklődés?

Jelen cikk szakmai lapban jelent meg, és körvonalazza a termék hatásmechanizmusát, a tudományos hátteret, valamint a várható hatást.

Nem állásfoglalást olvasnak most a tollamból, hanem tudományos alapokon nyugvó vitaindító anyagot, tájékoztatást valamiről, amiben magam is ellentmondásokat érzek, és nagyok a nézetkülönbségek hazánkban.

Az ellési bénulás megelőzésére régóta, legalább 60 éve ismert módszer az ellés előtti alacsony kalciumszint beállítása (Boda és Cole, 1954; Goings és mtsai, 1974; Wiggers és mtsai, 1974; Kichura és mtsai, 1982). Amennyiben a kalciumot az életfenntartó szükséglet alatti mennyiségben etetjük, kialakul a negatív Ca-mérleg és leesik a plazma kalciumszintje. Ennek hatására megindul a mellékpajzsmirigyben a parathormon (PTH, parathyroid hormon) fokozott termelése. Ennek eredményeként percekben belül elindul a vesében a Ca-reszorpció (visszatartás), majd órákkal vagy napokkal később elkezdődik a kalciumnak a csontokból történő mobilizációja (kivonása) is, továbbá a vese D-vitamin szintézise is fokozódik (Goff és mtsai, 1991). Az 1,25-dihydroxyvitamin D (továbbiakban D-vitamin) szinergista hatású a parathormonnal (egymás hatását tehát erősítik). Emelik a plazma kalciumszintjét a csontokból való mobilizálódás és a vese Ca-reszorpciója által, de ami a legfontosabb, hogy a D-vitamin segíti a takarmánnyal bevitt kalciumnak a bél falon keresztül való felszívódását (Horst és mtsai, 1997). Ezért, ha ez a mechanizmus aktiválódik az ellés előtt, akkor az ellés után a tehén fel lesz készülve a kolosztrum termelődése által kiváltott kalcium-hiány rendezésére.

Annak ellenére, hogy a kísérletek ezen alacsony Ca-bevitel elmélet kedvező hatását támasztják alá, üzemi körülmények között gyakran nem elég hatékony a működése, mivel a takarmányadag Ca-tartalmát nehéz alacsonyan tartani (NRC 2001: 20 g/nap!). Az

USA NRC ajánlása szerint ugyanis a vemhes tehenek kalciumszükséglete a vemhesség utolsó heteiben napi 20 g felszívódó kalcium és napi 20 g hozzáférhető foszfor (NRC, 2001). Mivel a takarmánykeverék (TMR) kalciumtartama esetenként nem csökkenthető tovább, felmerült annak a kérdése, hogy érdemes a kalcium felszívódásának mértékét csökkenteni valamilyen kalciumkötő anyaggal, amilyen például a zeolit-A termék. (Thilising-Hansen és Jørgensen, 2001; Thilising-Hansen és mtsai, 2002, 2003). Az *in vitro* kísérletek igazolták, hogy a zeolit-A képes megkötni a kalciumot a bendőfolyadékban (Thilising és mtsai, 2006). A kezdeti kísérleti eredmények kedvező hatást mutattak ki tehenekben is, mivel a zeolit-A etetésekor a vér kalciumtartalma az ellést követően szignifikánsan magasabb volt, mint a kezeletlen kontrollé. Hozzá kell tenni, hogy a zeolit más kationokat is megköthet (Semmens, 1984), ezért alacsonyabb magnéziumtartalmat mértek a zeolit-A kezelt tehenekben elléskor, mint a kezeletlen kontrollban. Fontos tény, hogy a szervesetlen foszfor mennyisége szintén csökkent a plazmában zeolit-A etetésekor (Thilising-Hansen és mtsai, 2002, 2003). Egy *in vitro* mérés megerősítette, hogy a zeolit a szervesetlen foszfor egy részét is megköti a bendőfolyadékban (Thilising és mtsai, 2006) a kalcium és a magnézium mellett. A Ca és a P interakciója miatt lehet (Horst, 1986; Barton és mtsai, 1987; Beardsworth és mtsai, 1989; Khorasani és Armstrong, 1992; Care, 1994; Schroder és mtsai, 1995a,b; Breves és Schroder, 1999), hogy az ellés körüli magasabb kalciumszintet részben a zeolit-A hatásaként kialakuló foszforhiány (hipofoszfatémia) okozza.

CÉLKITŰZÉS

Korábbi kísérletek tehát igazolták, hogy az előkészítő csoportban etetett zeolit-A kiegészítésnek szerepe lehet az ellést követő hipokalcémia megelőzésében, és az *in vitro* kísérletek megerősítették a zeolit-A kalcium- és foszformegkötő képességét, de a kalcium és a foszfor interakciója miatt az ok-okozati összefüggések kevésbé

voltak láthatóak. Ezért jelen kísérletben koncentrációban etették a kalciumot és a foszfort (Ca: 39 g/nap vs. 100 g/nap és P: 36 g/nap vs. 136 g/nap), miközben tesztelték a zeolit-A hatását az étvágyra, a tejtermelésre, a tranzíciós időszakban a kalcium és a foszfor szintjére a plazmában, valamint a D-vitamin és a parathormon koncentrációjára.

MÓDSZERTAN

1. TÁBLÁZAT A SZÁRAZONÁLLÓ TAKARMÁNYADAG ÖSSZETÉTELE A NÉGY CSOPORTBAN, FÜGGETLENÜL A KEZELÉSTŐL

A kísérletben 21, második vemhes szárazonálló tehén vett részt. A takarmányadagban a potenciálisan felszívódó kalcium és foszfor mennyiségét az NRC adataival számolták, és azt az eredményt kapták, hogy az adag (1. táblázat) 20,6 g/nap Ca-ot és 21,6 g/nap P-t biztosít a teheneknek. Ez megegyezik az NRC ajánlásával. Ezt követően a takarmányadagot kiegészítették kalciummal és foszforral (Ca-kiegészítés: CaCO_3 és P-kiegészítés: NaH_2PO_4). Az ellést megelőző két hétben pedig minden csoport 600 g/nap dózisban kapta a zeolit-A terméket. A kísérleti elrendezés a 2. táblázatban látható. A takarmányadag 20,4 kg/nap/tehén (eredeti TMR) volt.

Komponensek	Szárazonálló és előkészítő tehenek adagjának összetétele (kg/szárazanyag/nap/tehén)
Kukoricaszilázs	4,84
Árpa	1,3
Repcepogácsa	30,72
Pálmamagpogácsa	0,74
Árpszalma	1,32
Extr. szójadara	0,44
Karbamid	0,08
NaH_2PO_4	0,005
CaCO_3	0,03
MgO	0,03
Mindösszesen	9,53

2. TÁBLÁZAT A TAKARMÁNYADAG CA- ÉS P-TARTALMA ÉS A ZEOLIT-A KIEGÉSZÍTÉS A NÉGY KÍSÉRLETI CSOPORTBAN A VÁRHATÓ ELLÉST MEGELŐZŐ 4 HÉT SORÁN.

Az ellés előtti hetek száma	Kísérleti csoportok	Ca-bevitel (g/nap/tehén)	P-bevitel (g/nap/tehén)	Zeolit-A felvétel (g/nap/tehén)
-4 és -3 hét	1	39	36	0
	2 (+P)	39	136	0
	3 (+Ca)	100	36	0
	4 (+Ca, +P)	100	136	0
-2 és -1 hét	1	39	36	600
	2 (+P)	39	136	600
	3 (+Ca)	100	36	600
	4 (+Ca, +P)	100	136	600

A tehenek laktációs termelése 8.000-10.000 liter között volt várható. A kísérleti állatok közül egy kiesett, mert három héttel korábban megellett. A csoportok létszáma a következőképpen alakult: 5 tehén, 6 tehén, 4 tehén és 5 tehén.

A kísérlet érdekes eredményeket adott, mely eredményeket a következő lapszámban mutatjuk be. Tehát folytatása következik....

ÚJ KÉMIAI ANALITIKAI LABORATÓRIUM GÖDÖLLŐN!

Gyors berendezések, korszerű és innovatív technológia.

- **Fibertec 8000 automata rostmeghatározó berendezés.**
- **Soxtec 8000 automata zsírmeghatározó berendezés.**
- **RapidN exceed automata fehérjeanalizátor (Dumas módszer).**

A Takarmányanalitikai Laboratóriumban tehát már lehetőség van egyedi paraméterek kémiai vizsgálatának megrendelésére is:

- nyersfehérje,
- nyerszsír,
- nyersrost, NDF, ADF, ADL,
- keményítő,
- összcukor.

Fogadunk

- tömegtakarmányokat,
- abraktakarmányokat,
- melléktermékeket
(full fat, préselt és extrahált fehérjehordozók, fagyasztott áruk),
- TMR mintát (például csak nyersfehérje TMR-ből),
- **tejelő-, hízómarha-, borjú-, sertés-, baromfi- és nyúltápot!**

Információ:

Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.
Takarmányanalitikai Laboratóriuma,
2100 Gödöllő, Dózsa György út 58.

www.atkft.hu

Laborvezető:
Podmaniczky Tímea

tel.: +36 20 219 95 12
taklab@atkft.hu

Fotó: Kakuk György

SZARVASMARHA ÁBRÁZOLÁSOK A MAGYAR PÁSZTORMŰVÉSZETBEN I.

Dr. Kenéz Árpád
Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft., Gödöllő

A magyar pásztorok körében igen gyakori volt a mindennapos eszközök, használati tárgyak gazdagon díszítése, akár saját tárgyaikról vagy megrendelésről legyen szó. A faragás, karclozás, berakás, spanyolozás segítségével igen változatos formákat és színvilágot tudtak kialakítani kedvenc tárgyaik felületén. A pásztorok életformájukból adódóan a természetközeli mintákat kedvelték leginkább, így a növényi ornamentikák, a különböző vad- és háziállatok alakjait is gyakran felhasználták művészetükben. Ezek

közül most természetesen a különféle szarvasmarha ábrázolásokat vesszük sorba, és nem csak a 19-20. századi eredeti mintakincseket és tárgyakat, hanem ezek mai napig tovább élő leszármazottait is (manapság már hagyományörzésnek mondjuk ezt annak ellenére, hogy a mostani pásztorok között is akad azért még kézműves, bár már jóval kisebb számban). Jelen cikkemben a pásztorélet két legfontosabb eszközének, az ostornak és a botnak díszítő művészetét mutatom be.

1. kép: Garai Lajos (Hortobágy, 1963)

2. kép: Tóth Mihály (1943) és Ostoróczy József (Egercsehi, 1951) (Manga 1972)

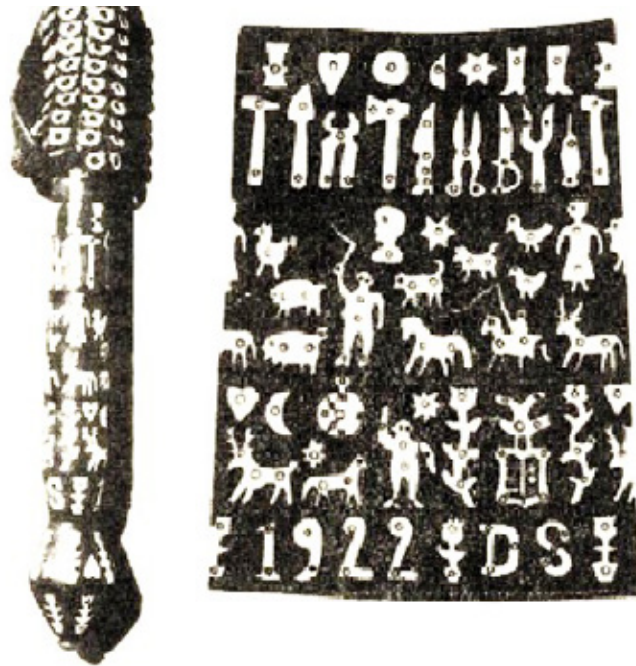
KARIKÁS OSTOR

Elsősorban a csikósok, kanászok és gulyások jellegzetes terelőeszköze. Két fő részből áll: a bőrből (kötélből) készült ostor és a fa nyél. Ám ezek is részekre oszthatók, így megkülönböztetjük a nyél fejét, derekát, fogóját és gombját. Az ostort és a nyelet a telek köti össze. A nyakló az ostor eleje. Itt található olykor vendégnyakak, amelyeket karikák kötnek össze. Az ostor további része folyamatosan

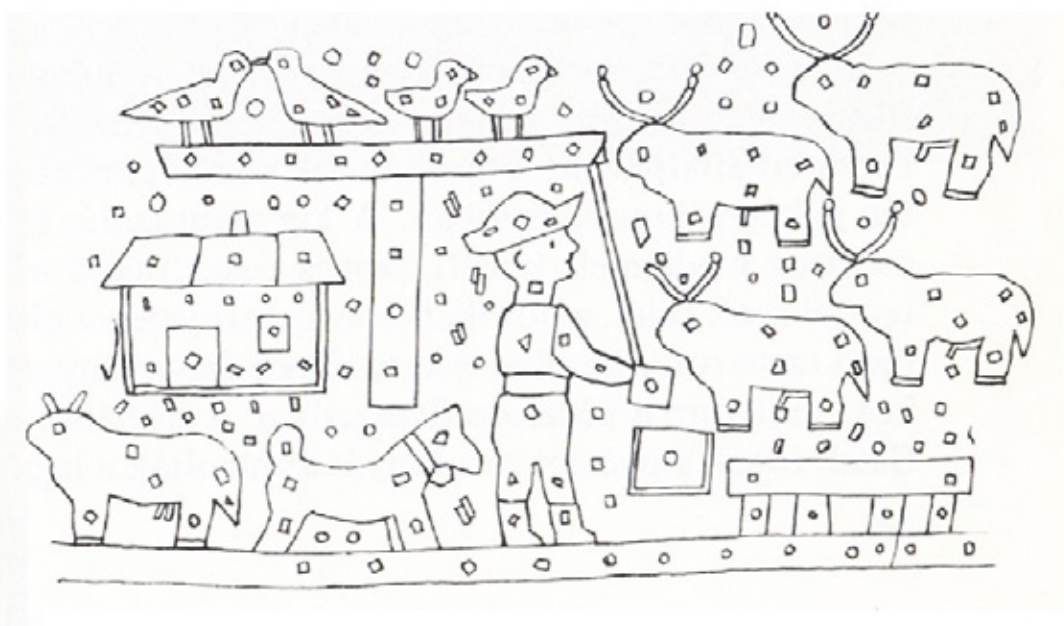
vékonyodó fonással halad a már varrott csapó felé, aminek végére kerül a sudár, amely a csergetés során a hangsebességet átlépve csattan. A terelésnél ez a hang is lényeges tényező. Az ostort a sallangok díszítik, míg a nyelet a sallangon túl különböző berakásokkal, faragásokkal, veretekkel cifrázzák (Manga 1972).

3. kép: Garai Lajos által készített ostornyelek a 2000-es évek elejéről (Fotó: Kakuk Gy.). Az itt látható díszítés intarzia, mely technikához szaru-, csont-, ill. műanyaglapokat használtak. Az alapot kimélyítették és beleillesztve a mintát (pásztor, állatok, gémeskút stb.) szegeccsel erősítették.

4. kép: Ostornyél és részletének kiterített rajza. Ezen az ábrán még az is megfigyelhető, hogy a művész a szarvasmarhák ivarát is kihangsúlyozta (S. Kovács 1983).

5. kép: Ostornyél és a díszítés kiterített rajza. Az ostornyél derekán figyelhetők meg a pásztorkodás és a háziállatok sziluettjei (Deák Sándor műve, Orosi puszta, Zsadány, Békés m., Bp. Néprajzi Múzeum, <http1>).

6. kép: Mai mesterremek Bohos Tamás ostorkészítő kezei közül (<http2>).

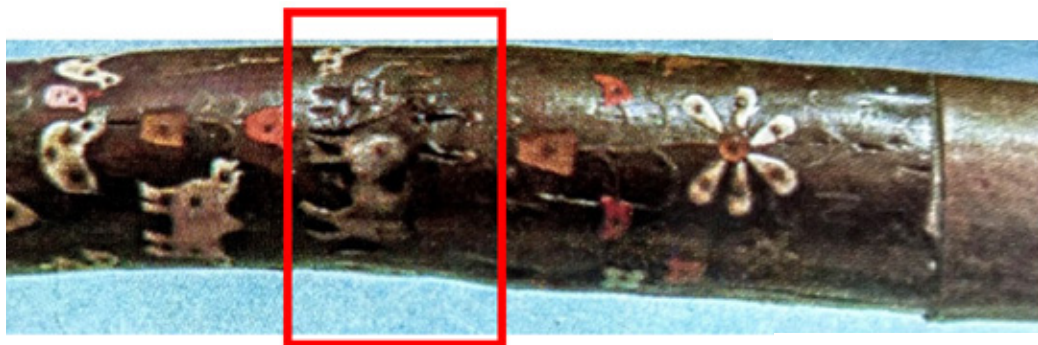
PÁSZTORBOT, ÓLMOS BOT

A pásztoroknak különböző kialakítású botjaik voltak, amelyeket sokrétűen használtak, nemcsak terelésre, hanem akár önvédelmi eszközként, vagy státuszszimbólumként. „Faragott botja van a méltóságos úrnak, ezüst végű botja van a tisztartó úrnak, görbe botja van az ispánnak és béres gazdának, ólmos botja a kerülőnek, füttyköse agulyásnak, bunkós botja a kanásznak, kampós botja van a juhásznak, ostornyele a béresnek, itt üres kézzel senki se jár.” A botokat is hasonlóképpen díszítették, mint az ostornyelet. Karcolozták, faragták, spanyolozták, ólomöntéssel (önöntéssel) látták el. Ez utóbbi nemcsak dísz, hanem súlyozás is volt. Könnyebben tudtak vele célba dobni, vagy kisebb vadállatokat (fácán, nyúl) agyonütni. A pásztor kutyája is szoros összhangban áll a bottal, hiszen az azzal leadott jelzéseket is ismernie kell. Mint ahogy említettem, a botok alakja és mérete attól is függ, hogy milyen pásztorhoz tartozik. A csikós bot a legkarcsúbb, legtakarosabb, míg a marhával dolgozóké a legerősebb, legvastagabb, főleg a bikákat terelő

gulyásoké. A kanász botja görbe, hogy ha az állatok közé hajítja, ne tegyen kárt, míg a juhászoké a legjellegzetesebb, kampóban végződő hosszú bot. Megkülönböztetünk hétköznapi, kevésbé díszes botokat, és ünneplős botokat. Ez utóbbiakra jellemző leginkább az a díszítettség, amit alant be is mutatok (Béres 1958, Manga 1972).

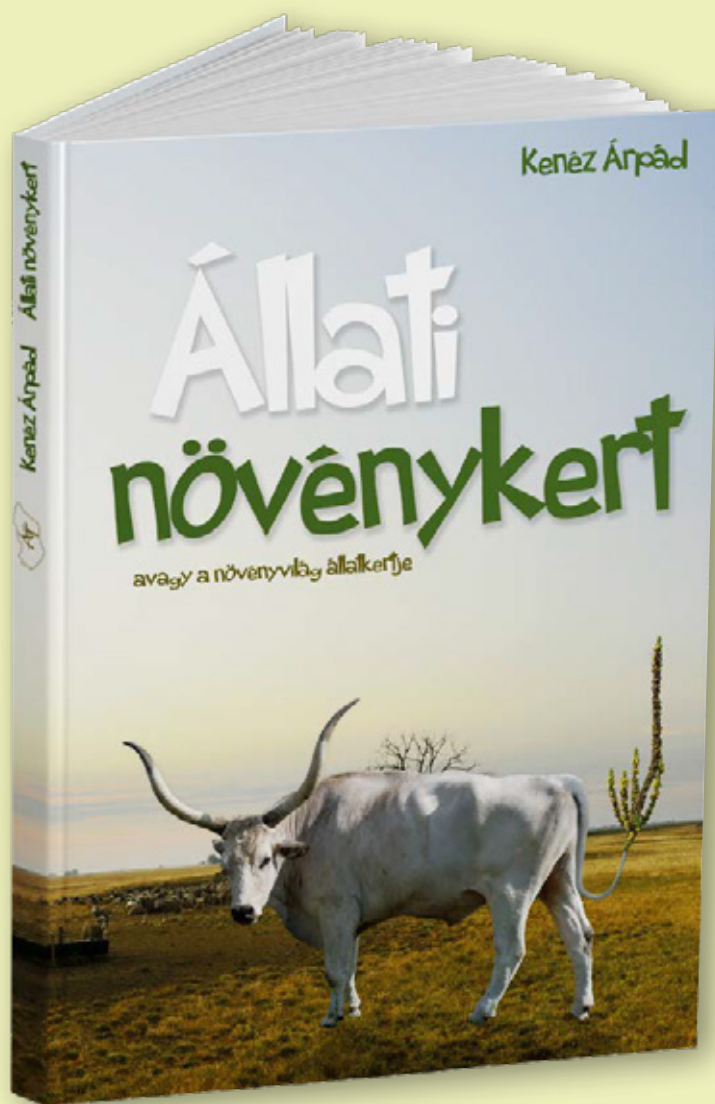

7. kép: Ólmosbot részletének kiterített rajza. Érdekes megfigyelni a bot végén található feliratot: „Üsd aki a magyart bántya” (Manga 1972, <http4>).

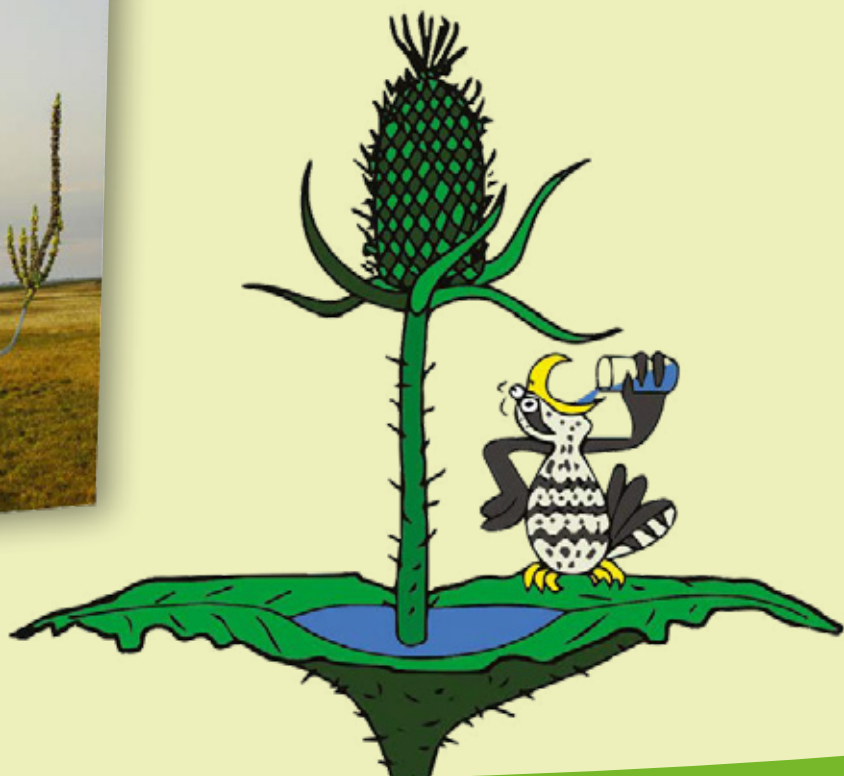

8. kép: Ólmos bot kinagyított részlete, melyen egy szarvgombbal ellátott szarvú magyar szürke szarvasmarha bikája látható (Manga 1972). A mester erre az apró, de annál fontosabb tulajdonságra is odafigyelt. Sokszor mind a pásztorbotokon, mind az ostornyeleken egzotikus „házi” állatok is megjelennek, úgy, mint a teve és az elefánt.

Állati jó növények!

- természet- és környezetbarátoknak
- állat- és növénykedvelőknek
- 0-100 éves korig

Megrendelhető az ÁT Kft-nél:

Tel.: 06 20 329 5227

racz.henriett@atkft.hu

Ára: 2 990 Ft

www.atkft.hu

10 db vásárlása
esetén

-20%

A TEJ SZAKMAKÖZI SZERVEZET ÉS TERMÉKTANÁCS KÖZLEMÉNYE

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács Elnöksége 2018. október 4-i ülésén úgy döntött, hogy a 2018. április 1. napjától 2019. március 31. napjáig tartó időszakra az alapár éves átlagára - 2018. július 5-i ülésén - meghatározott 95 Ft/kg-os prognózist nem módosítja.

Az Elnökség a „kvótaév” harmadik negyedévében (2018. október-december) 96 Ft/kg átlag alapár alakulást jelez előre. Továbbra is várjuk a tagság csatlakozási szándékát. További információ, valamint a csatlakozás feltételei megtalálhatók a Tej Terméktanács weboldalán (www.tejtermek.hu).

TEJPIACI JELENTÉS

A 8/2017. (III.2.) FM rendelet alapján a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, az Agrárgazdasági Kutató Intézet és a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács

által közösen működtetett kiterjesztett adatszolgáltatási rendszerből rendelkezésre álló legfrissebb, 2018. augusztusi, illetve összesen adatok az alábbiak:

ALAPANYAG ADATOK		2018. augusztus				
		menyiség [tonna]	Alapár [HUF/kg]	Zsírtartalom [g/100g]	Fehérjetartalom [g/100g]	átlagár [HUF/kg]
Termelőtől közvetlenül felvásárolt tej	Extra	96 938	88,80	3,63	3,21	91,67
Termelőtől közvetlenül felvásárolt tej	Osztályon kívüli	5 390	87,36	3,63	3,21	89,08
Egyéb helyről felvásárolt nyerstej	-	5 757	-	3,46	3,17	96,55
Társvállalattól átvett alapanyag	-	7 273	-	-	-	-
Import alapanyag (külföldről vásárolt)	-	...	-	-	-	-
Társvállalatnak értékesített alapanyag	-	7 526	-	-	-	-
Export (külföldre kiszállított teljes tej)	-	12 636	-	3,68	3,22	101,58
Feldolgozásra rendelkezésre álló folyadék	-	103 802	-	-	-	-
Ömlesztési alapanyag vásárlás (külföldről) (tejegyenértékben)	-	1 023	-	-	-	-
Tejpor (külföldről vásárolt) (tejegyenértékben)	-	547,94	-	-	-	-

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.
Forrás: AKI PÁIR

ALAPANYAG ADATOK		2018. január – augusztus							
		Mennyiség [tonna]	Változás az előző év azonos időszakához %	Alapár [HUF/kg]	Változás az előző év azonos időszakához %	Zsír-tartalom [g/100g]	Fehérje-tartalom [g/100g]	átlagár [HUF/kg]	Változás az előző év azonos időszakához %
Termelőtől közvetlenül felvásárolt tej	Extra	871 131	104	90,41	103	3,72	3,27	93,99	102
Termelőtől közvetlenül felvásárolt tej	Osztályon kívüli	16 238	71	82,25	95	3,67	3,24	84,62	96
Egyéb helyről felvásárolt nyerstej		54 810	101			3,65	3,24	94,12	100
Társvállalattól átvett alapanyag		44 917	97						
Import alapanyag (külföldről vásárolt)		8 223	157						
Társvállalatnak értékesített alapanyag		44 463	137						
Export (külföldre kiszállított teljes tej)		109 412	78			3,73	3,24	91,12	92
Feldolgozásra rendelkezésre álló folyadék		908 533	102						
Ömlesztési alapanyag vásárlás (külföldről) (tejegyenértékben)		8 237	15						
Tejpor (külföldről vásárolt) (tejegyenértékben)		5 659	165						

Forrás: AKI PÁIR

Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács

Budapest, Bartók Béla út 152/c. Telefon: (06-1)203-1450 Fax: (06-1) 203-1477
www.tejtermek.hu E-mail: tejtermek@tejtermek.hu

Év: 2018						
Hónap: 8. hónap						
FELDOLGOZÓI KÉSZTERMÉK ADATOK (me: tonna)						
Kód	Termék megnevezés	Termelés	Import	Belföldi értékesítés	Export értékesítés	Zárókészlet
10	Fogyasztói tej 6% zsírtartalomig	35 740,84		38 901,18	6 972,43	33 879,35
20	– ebből 1-3 % zsírtartalmú tej	30 951,53		36 304,20	3 214,39	21 146,07
30	Tejszín 6%-ot meghaladó zsírtartalommal	887,47	155,38	727,39	600,06	393,50
40	Tejpor, tejszín por, tejfehérje koncentrátum por, savópor összesen	764,71		161,46	556,25	1 316,01
50	Savanyú tejpor	14,38	46,04	73,16		593,50
60	Vaj, kenhető vajkészítmény, összesen	1 334,81		1 686,38	646,40	1 612,38
70	– ebből vaj	774,95		935,73	127,24	1 394,13
80	Sajt és túró összesen	9 857,43	228,39	9 287,94	2 671,52	5 264,26
90	– ebből túró	2 112,05		2 688,85	88,98	1 469,63
100	– ebből trappista	1 870,01	78,45	2 664,41	493,40	882,05
110	– ebből ömlesztett sajt	1 833,60		1 649,20	646,62	1 200,96
120	Savanyított tejtermék	10 198,10	2 407,22	15 608,97	1 800,12	3 508,55
130	– ebből tejföl	6 239,38		6 637,25	1 386,71	2 214,88
140	– ebből növényi zsírral készült termék	907,43		1 056,53	33,71	243,81
150	Ízesített tejitalok	3 742,70	282,02	6 939,53	346,02	1 056,46

Forrás: NÉBIH Tejpiaci Jelentés

Év: 2018							
Hónap: 1-8. hónap							
FELDOLGOZÓI KÉSZTERMÉK ADATOK (me: tonna)							
Kód	Termék megnevezés	Termelés	Változás az előző év azonos időszakához %	Belföldi értékesítés	Változás az előző év azonos időszakához %	Export értékesítés	Változás az előző év azonos időszakához %
10	Fogyasztói tej 6% zsírtartalomig	315 296	95	269 829,67	96	50 145,03	138
20	– ebből 1-3 % zsírtartalmú tej	269 724	95	248 255,19	97	17 423,59	115
30	Tejszín 6%-ot meghaladó zsírtartalommal	9 475	106	6 346,62	181	3 945,33	117
40	Tejpor, tejszín por, tejfehérje koncentrátum por, savópor összesen	8 558	139	1 638,74	62	5 785,74	122
50	Savanyú tejpor	806	149	240,42	245	112,50	-
60	Vaj, kenhető vajkészítmény, összesen	9 428	141	13 667,91	101	4 132,09	132
70	– ebből vaj	5 334	153	8 088,88	96	931,40	115
80	Sajt és túró összesen	80 076	114	71 023,17	119	21 477,81	98
90	– ebből túró	18 029	105	22 046,08	101	773,11	167
100	– ebből trappista	16 836	110	19 314,31	130	3 577,62	133
110	– ebből ömlesztett sajt	14 515	-	12 094,06	101	5 627,93	80
120	Savanyított tejtermék	82 236	101	125 178,66	100	13 806,53	101
130	– ebből tejföl	50 930	95	53 890,42	94	10 876,75	109
140	– ebből növényi zsírral készült termék	6 972	107	7 949,91	103	349,44	76
150	Ízesített tejitalok	25 992	125	46 203,36	130	1 933,48	140

Forrás: NÉBIH Tejpiaci Jelentés

Év: 2018					
Hónap: 1-8. hónap					
NAGYKERESKEDŐI KÉSZTERMÉK ADATOK (me: tonna)					
Kód	Termék megnevezés	Import	Belföldi értékesítés	Export értékesítés	Zárókészlet
10	Fogyasztói tej 6% zsírtartalomig	31 313,12	133 064,32	13 323,41	4 932,18
20	– ebből 1-3 % zsírtartalmú tej	29 985,41	111 883,88	577,97	4 704,98
30	Tejszín 6%-ot meghaladó zsírtartalommal	13 534,13	18 916,69	408,75	1 351,79
40	Tejpor, tejszín por, tejfehérje koncentrátum por, savópor összesen	661,61	41 371,53	27,38	2 564,69
50	Savanyú tejpor	526,25	17 751,70	0,85	1 211,24
60	Vaj, kenhető vajkészítmény, összesen	1 174,05	10 582,59	52,29	321,95
70	– ebből vaj	1 081,49	9 125,30	33,63	213,38
80	Sajt és túró összesen	34 015,92	106 809,33	683,75	4 952,52
90	– ebből túró	548,80	20 010,33	51,14	398,22
100	– ebből trappista	16 378,20	33 591,26	220,14	1 520,33
110	– ebből ömlesztett sajt	362,06	2 895,03	110,23	198,18
120	Savanyított tejtermék	11 132,27	52 675,46	393,45	1 466,77
130	– ebből tejföl	574,53	27 421,70	123,94	531,43
140	– ebből növényi zsírral készült termék	206,12	4 239,45	140,97	207,48
150	Ízesített tejitalok	1 797,28	9 607,81	283,70	474,01

Forrás: NÉBIH Tejpiaci Jelentés

II. Csülökkonferencia

amely 2018. október 4 -én
H-5904 Orosháza, Gyopárosi út 3.
alatt az Alföld Gyöngye Hotel és
Konferenciaközpontban
került megrendezésre

Program:

- **Regisztráció, fogadás, kolbászkóstolás, üdítő, kávé**
- Dr. Bacsúr Péter: **Telepi takarmányozási hibák és a végtagproblémák kapcsolata**
- Kérdések
- Ecolab Kft.: **Lábfürösztők**
- Kérdések
- ALTA Genetics Kft., Daniela Vasiliu DVM: **Reprodukció és Végtagproblémák**
- Kérdések
- Dr. Szelényi Zoltán: **Aktuális tudnivalók egyes metabolikus betegségek lábvégégszégügyre gyakorolt hatásával kapcsolatban**
- Kérdések
- **Kávészünet**
- Dr. Jerzsele Ákos: **Non-szteroid fájdalomcsillapítók és antibiotikumok a végtagproblémák kapcsán**
- Kérdések
- Dr. Jurkovich Viktor: **A lábvégbetegségek környezeti hajlamosító tényezői és a korai felismerés lehetőségei**
- Kérdések
- Dr. Lehoczky János: **Csülökápolás gyakorlata**
- Kérdések
- Dr. Muntyán János: **Aktualitások a végtagproblémák terén I.**
- Kérdések
- Dunavet-B Zrt., Dr. Filipisz István: **Aktualitások a végtagproblémák terén II.**
- **Ebéd, vadas ételsor**
- **Gyakorlati bemutató**

A nagy sikerre és érdeklődésre való tekintettel
ezentúl minden év ezen időszakában megtartjuk az eseményt.

Főbb támogatóink
voltak:

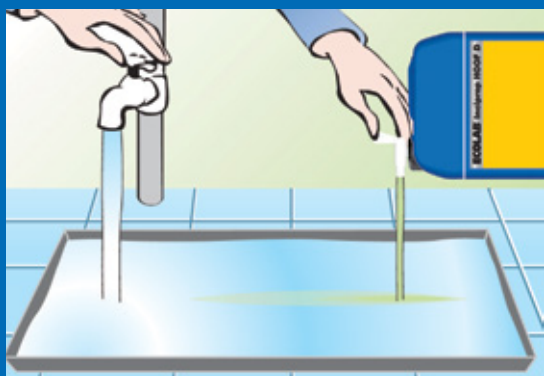
Inciprop® HOOF D

Lábvég tisztító és fertőtlenítő termék helyi vagy permetezési felhasználással

Tulajdonságok:

- Tisztít, fertőtlenít és óvja a sérült patát
- Kiváló antibakteriális és fungicid hatású
- Megtartja a pataszaru rugalmasságát
- Formaldehid-mentes

Összetevők:

- Kvaterner ammónium
- Glutaraldehyd
- Alumíniumsulfát
- Cinkszulfát
- Rézszulfát

Kiszerelés:

■ 21 kg

■ 215 kg

Kovex Rendszer

Speciális csoportos lábvég kezelési módszer tejelő tehenek számára

Termékerősségek:

- egyszerű technológia
- széles hatásspektrum a lábvég kórokozókkal szemben
- kellemetlen hatásoktól mentes kezelési mód
- egész évben használható az időjárási viszonyoktól függetlenül

P3-kovex Foam Base és P3-kovex Foam Aktivator összetevői:

- ecetsav
- hidrogénperoxid
- perecetsav stb.

Tulajdonságok:

- biztonságosan tisztít és fertőtlenít
- környezetbarát
- a tejtermelési gyakorlatot nem változtatja és nem zavarja
- erősen habzó
- biztonságos

Kovex Rendszer

P3-kovex Foam Base és

P3-kovex Foam Aktivator kiszerelés:

20 kg

19 kg

ECOLAB®

További információ:

Animal-Hygiene Kft.

Kiss Attila: 30/229-6794

Molnár Helén: 30/952-9678

Molnár Bettina: 30/334-2592

Ecolab-Hygiene Kft.
1139 Budapest, Váci út 81-83.
Telefon: 06-1-886-1315
Fax: 06-1-886-1320

University of Veterinary Medicine Budapest

CALF DISEASES

**Central European Postgraduate Course of the University
of Veterinary Medicine Budapest in cooperation
with CEVA**

Date

23 November 2018 (Friday)

Venue

University of Veterinary Medicine Budapest
(H-1078 Budapest István u. 2.)

Course leader

Dr. László Ózsvári
Associate professor
Vice Rector for Education

Price

80 € (25.000 HUF)

[Registration forms](#)

More information

Students' Secretariat, Postgraduate Training Center:

@ admin.tkk@univet.hu

+36 (1) 478 4229

The Hungarian Veterinary Chamber gives 36 postgraduate credit points for this course.

Lecturers

Dr. Walter Baumgartner Professor at the University of Veterinary Medicine, Vienna, Austria

Dr. Giorgio Valla Professor at the University of Milan, University of Perugia, Italy

Dr. László Ózsvári Assoc. Professor at the University of Veterinary Medicine Budapest, Hungary

TOPICS	LECTURER	TIMETABLE
Welcome speeches	Dr. László Ózsvári & Dr. Attila Dobos	10.00 - 10.15
Calf diarrhea	Dr. Walter Baumgartner Ph.D.	10.15 - 11.00
Management and current status of paratuberculosis in cattle	Dr. Walter Baumgartner Ph.D.	11.00 - 11.45
Break		11.45 - 12.00
Listeriosis in cattle, sheep and goats	Dr. Walter Baumgartner Ph.D.	12.00 - 12.45
The risk factors, prevalence, production effects and prophylaxis of BRDC in Hungarian large-scale cattle herds	Dr. László Ózsvári Ph.D.	12.45 - 13.30
Lunch Break		13.30 - 14.30
BVD-MD infection: The virus, the disease and the immunology	Dr. Giorgio Valla Ph.D.	14.30 - 15.15
BVD-MD: A practical approach to the control and prevention	Dr. Giorgio Valla Ph.D.	15.15 - 16.00

A BORJÚNEVELÉSRŐL – HARC A HASMENÉS ELLEN

Az üszőborjak gondozása az első lépés, hogy egy egészséges és eredményes állományunk lehessen.

Az üszőborjúval való törődéshez türelemre és nagy odafigyelésre van szükség, mert az immunrendszerük gyenge, így könnyen megbetegedhetnek, aminek hatása lehet az egész élettelségtényükre.

A Tecnozoo évek óta dolgozik a borjűnevelés területén, ennek köszönhetően olyan termékek jöttek létre, melyek a borjak intenzív növekedését szolgálják. Limitáljuk ezzel egy időben az antibiotikumok használatát, ami napjainkban elvárásként fogalmazódik meg.

Dr. Stefano Dal Colle a Tecnozoo csoport állatorvosa és Dr. Matteo Tommasin cikke alapján

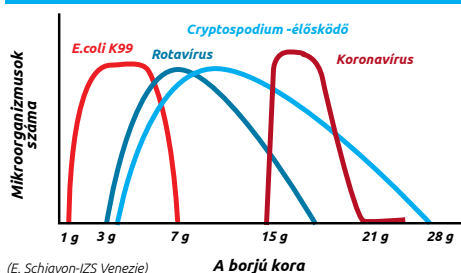
Az első életnapokban bekövetkező hasmenés általában környezeti és menedzsment problémákra vezethető vissza. A hasmenés gyengíti a bélbolyhok hatékonyságát, nagyban **csökkenti a tápanyagok felszívódását**, vagyis az állat növekedési kapacitását. A hasmenés megelőzésével helyre kerül minden, következésképp nélkülözhetetlen az állat harmonikus fejlődéséhez, ezen túl, igazolt, hogy **egy hasmenéses borjú a jövőben fogékonyabb légzőszervi megbetegedésekre** (melyek még nagyobb károkat okoznak az állat termelésében) **ezen túl kitolódik miattuk az első ellés ideje is.**

Első ellés ideje (hónap)	
Egészséges borjú	24-26 hónap
Borjú, aki átélte hasmenést	29,3 hónap

(Dati Penn State University)

A borjúkorban (az első élethéten) fellépő hasmenés jellemzője, hogy az E. coli és a rotavírus mellett megjelennek más kórokozók is.

Újszülött bélgyulladás: Mikor?

Szeretné igényelni ingyenes szolgáltatásainkat?

Szaporodásbiológiai - Tejtermelési -
Tőgyegészségügyi - elemzés.
Azonnali eredményt nyújtó
NIRS-analízis.

Nicola Penzo: +36307300941
Kiss Tünde: +36703286399

Dolgozz velünk! A magyarországi értékesítési hálózatunk megerősítésére olyan új munkatársakat keresünk, akik takarmányozási szakembereink, illetve állatorvosaink támogatásával a szarvasmarha-, sertés- és baromfitelepek felé végzett értékesítési tevékenységben szeretnének részt venni.

Kor (nap)	Tényező	Ok	Tünet
0-3	E. coli	Nem megfelelő higiénia/gyenge minőségű kolosztrum	Hasmenés nélküli hirtelen elhullás
3-7	E. coli	Nem megfelelő higiénia/gyenge minőségű kolosztrum	Sárgászöld hasmenés, pelyhekk
0-15	Hideg tej	Nem működő nyelöcsőreflex	Sűrű sárgászöld hasmenés
0-15	Összekeverés	Alvadé, nem emészthető tej	Sűrű, fehér hasmenés; hitelen elhullás, fekélyek
5-15	Vírus	Gyenge minőségű kolosztrum, gyenge állatok	Vizes hasmenés, -rizsvíz
10-40	Paraziták	Felnőtt állatok bélsara / legelő	Fényes fekete hasmenés, gyakran vérrel
15-90	Takarmányozás	Proteines hasmenés/emésztési zavar	Fényes fekete hasmenés, gyakran mint a fűrészpör

Ebben a helyzetben a telepi állatorvossal történő együttműködés nagyon szoros kell legyen, mert a **kórokozó azonosítása elkerülhetetlen.** Emellett rendelkezni kell egy részletes antibiogrammal az antibiotikumos kezeléshez.

Szintén a telepi állatorvossal mérlegelendő egy **esetleges állományvakcinázás**, serkentve a specifikus antitestek termelődését.

A **Tecnozoo** mindig is az élvonalban járt a hasmenések megelőzésében a menedzsment szakmai támogatásával és speciális termékeivel.

Az első ellenőrizendő tényező **a tej adagolás módja és a tej hőmérséklete.**

A nyelöcsővályú záródása kiemelten fontos,

(nyelöcsővályú: izomszerkezet, amely lehetővé teszi a tej direkt áthaladását, a nyelöcsőből az oltógyomorba, elkerülve ezáltal annak bendőbe jutását, ahol megerjedne.)

Ennek elkerülése érdekében, a tejet minimum 40°C hőmérsékleten szükséges kiadagolni, megfelelő eszközök használatának segítségével, mint például a MILK BAR® Tecnozoo cumis itató, mely a nyak megfelelő dőlésszögében adagolja a tejet, valamint lassú tejfelvételt tesz lehetővé a borjúnak, kiváló emészthetőséget biztosítva a felvett tejnek, az állat megfelelő nyáleválasztásának is köszönhetően.

A korai hasmenés esetében (2.-3. életnapon), amely nagyon gyakran vezet a borjú elhullásához, a Tecnozoo tanácsolja a laktobacilusok jelentős dózisban, kolosztrumban itatva történő alkalmazását a **TEB VSP**-vel, ami megakadályozza az E.coli szabadon történő kolonizációját a béllyákhártyában, lelassítja a hasmenés tüneteit és súlyosságát.

A következő napokban egy olyan termék használata mint az **ENTEROFORMULA** vagy a **CALF ENTER** segítenek lecsökkenteni az E.coli megtapadási képességét a bélfalon.

És végül, javasolt főleg azok számára, akik tehéntejet használnak, egy gabonamagvak fermentációjából származó kiegészítő, a **MIX FERMENT** alkalmazása. Természetes enzimekben gazdag, segíti a táplálékanyagok korrekt megemésztését, valamint stimulálja a bendő aktivitását.

TECNOZOO

IL GUSTO DEL LAVORO BEN FATTO
N° 1 NUTRITIONAL SOLUTIONS IN ITALY

További információért hívja
kereskedelmi vezetőnket:

TECNOZOO | tecnozoo@tecnozoo.it | www.tecnzoo.it

Penzo Nicola: +36 307300941

Több tej!

Rövidebb ÉEVI csak 42 nap!

Egy új maradékanyag-vizsgálat eredményeképpen a **Rilexine 500[®] ételmezés-egészségügyi várakozási ideje jelentős mértékben csökkent, mindössze 42 nap a szárazra állítástól.**

Ennek köszönhetően a cefalexin szárazra állításkor történő használata bármilyen technológiai helyzetben lehetségessé vált.

Szárazon állás időtartama	Tej éeüi. várakozási idő
6 hét vagy kevesebb	42 nap kezelést követően
több mint 6 hét	0

Használati utasítás: AZ ÁLLATGYÓGYÁSZATI KÉSZÍTMÉNY NEVE: Rilexine 500 intramamális szuszpenzió A.U.V. MINŐSÉGI ÉS MENNYISÉGI ÖSSZETÉTEL: Egy fecskendő (8 g) tartalmaz: Hatóanyag: Cefalexin (benzatin só formájában) 375 mg Segédanyagok: Alumínium-monosztearát, Folyékony paraffin, Szilárd paraffin GYÓGYSZERFORMA: Intramamális szuszpenzió Fehér-krémfehér olajos szuszpenzió. Céllátlat faj: Szarvasmarha (szárazonálló tehén) Terápiás javallatok célállat fajonként : Tehének szubklinikai mastitiszének kezelésére a szárazra állításkor, valamint a szárazonállás ideje alatti újabb fertőzésekkel szembeni védelem céljából, a következő cefalexin-érzékeny mikroorganizmusok esetén: Staphylococcus aureus, koaguláz-negatív Staphylococcus törzsek, Streptococcus dysgalactiae és Streptococcus uberis. Ellenjavallatok: Nem alkalmazható cefalosporinokkal és más β -laktám antibiotikumokkal, vagy bármely segédanyaggal szembeni túlérzékenység esetén. Mellékhatások (gyakorisága és súlyossága): Allergiás reakció előfordulhat. Ebben az esetben a kezelést azonnal abba kell hagyni, és tüneti kezelést kell alkalmazni. Vemhesség, laktáció vagy tojásrakás idején történő alkalmazás: Szarvasmarha esetében nincs a reprodukciós toxicitásra (a teratogenitást is beleértve) utaló bizonyíték. Patkányokon végzett laboratóriumi vizsgálatok szerint a készítmény nem rendelkezik bizonyított teratogén, fototoxikus vagy maternotoxikus hatással. A vemhesség ideje alatt alkalmazható. Laktáció alatt nem alkalmazható. Gyógyszerkölcsonhatások és egyéb interakciók: Bakteriosztatikus antibiotikumokkal együtt adva hatáscsökkenés léphet fel. Adagolás és alkalmazási mód: Intramamális alkalmazásra. Tőgynegyedenként 1-1 fecskendő. A szárazra állítás előtti utolsó fejest követően kell alkalmazni. Alkalmazás előtt a tőgybimbót megfelelő készítménnyel fertőtleníteni szükséges. Egy injektor tartalmát kell minden érintett tőgynegyedbe gyenge, folyamatos nyomással bejuttatni. Ezt követően a tőgybimbó és a tőgy óvatos masszírozásával szét kell osztani a készítményt. Az injektor egyszer használatos, többször használni nem szabad. Ételmezés-egészségügyi várakozási idő: Szarvasmarha: Hús és egyéb ehető szövetek: 4 nap. Tej: 42 nap szárazonállás után: nulla nap. Amennyiben az ellés a kezelést követő 42 napon belül következik be: a kezeléstől számított 42 nap. A fel nem használt állatgyógyászati készítményt, valamint a keletkező hulladékokat a helyi követelményeknek megfelelően kell megsemmisíteni. A SZÖVEG FELÜLVIZSGÁLATÁNAK DÁTUMA: 2015. július 10. A FORGALOMBA HOZATALI ENGEDÉLY JOGOSULTJA: VIRBAC 1ère avenue - 2065 m - L.I.D. 06516 Carros Franciaország

CSÚCSMINŐSÉG AZ ÁLLATTENYÉSZTÉSBEN ÉS AZ ÉLELMISZERANALITIKÁBAN

Api **Balm**

Organikus tőgyápolószer
természetes alapanyagokból

SMARTBOW

Új generációs füljelző
- ivarzás meghatározás
- kérődzés megfigyelés
- pontos helymeghatározás

demar.

Minőségi gumicsizmák,
bakancsok és
munkavédelmi cipők

Bentley Magyarország Kft.
8000 Székesfehérvár, Kálmos utca 2.
Strasszer József
Tel.: +36 70 423 18 08
jstrasszer@bentleyinstruments.com

www.bentleyhungary.hu

ADF

A legjobb megoldás, most
tovább tökéletesítve.

Automata bimbófürösztés és kehelyöblítés.

Hazánkban már közel
500 fejőálláson bizonyított

Bosmark Kft. Elérhetőség: Telefon: **(23) 310 132** vagy **(30) 986 93 55** További információért látogasson el a www.bosmarkagri.hu weboldalra

BOSMARK

VISSZAADJA AZ EGÉSZSÉGES TŐGYET

PLENIX[®] LC

- ◆ Magas gyógyulási arány, a mastitis recidivájának esélye csökken, és nem kell újra feleslegesen antibiotikumot használni.
- ◆ Hamar gyógyul a tőgy és gyorsan újra helyreáll a minőségi tejtermelés.
- ◆ Az átfogó és felelős mastitis kontroll program fontos része.

Ceva-Phylaxia Zrt.

1107 Budapest, Szállás u. 5. – Tel.: (+36-1) 262-9505

www.ceva.hu – ceva-phylaxia@ceva.com

Drewitt Bt.

Istállók csúszásmentesítése betonmarással

100%-os elégedettséggel

Már több mint 200 000 m² felmárt terület!

Előzze meg a szétcsúszásokat!

Rövid határidőre vállaljuk:

Állattartó telepek beton padozatának csúszásmentesítését.

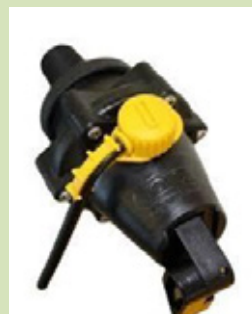
Megtérülése:

**Egyetlen kieső állat értéke magasabb lehet,
mint a betonmarás költsége.**

Új termék érkezett Magyarországra!!!

**Itatószelep, mely nagy
áteresztő képességű és el
van látva egy
fagymentesítő
szerkezettel, mely
csökkenti a szelep
elfagyásának esélyét.**

Dr. Dizseri András

**Mobil: +36-30-93-95-051
Tel./Fax: +36-25-461-052
E-mail: dizseri@freemail.hu**

Arnold Gábor

**Mobil: +36-30-55-78-824
E-mail: gabor1002@gmail.com**

Szabó Lajos

**Mobil: +36-70-37-56-662
E-mail: lalesz32@gmail.com**

www.Drewitt.hu

**A klasszikus
kombináció!**

VIGOPHOS

**A MÁSODLAGOS KETÓZIS
HATÉKONY KEZELÉSÉRE**

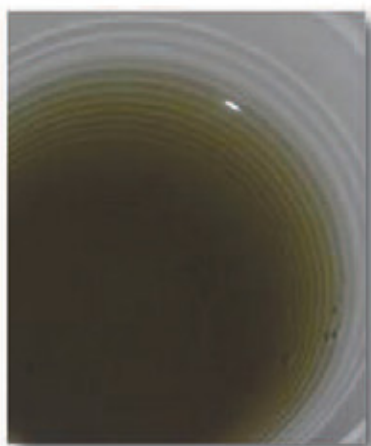
**Butafoszfán + Cianokobalamin
oldatos injekció szarvasmarhák részére**

Incimaxx Aqua S-D

Teljesítménynövelés ivóvízzel

Ön melyik vizet választaná?

Kezelés előtt

2 hét használat

4 hét használat

**Ha egy tehén 8 l-el több vizet iszik egy nap,
az önnek 2,5 l többlet tejhozamot jelent.**

Érdemes foglalkozni vele?

Teljes körű higiéniai megoldás

ECOLAB®

Hivatalos forgalmazó: **Animal-Hygiene Kft.**
 Kiss Attila: +36 30 229 6794
 Molnár Helén: +36 30 952 9678
 Mozsár-Molnár Bettina: +36 30 334 2592

Ecolab-Hygiene Kft.
 1139 Budapest,
 Váci út 81-83.
 Tel.: +36 1 886 1315
 Fax: +36 1 886 1320

Incimaxx Aqua S-D

Teljesítménynövelés ivóvízzel

Nyakas Tamás – Nyakas Farm

Nyakas Farm – Hajdúnánás

Nyakas Tamás vagyok, hárman vagyunk testvérek. Mivel az otthonunk a gazdaság területén van, így már egészen kicsi koromtól bepillantást nyertem a telep életébe. 2016-ban végeztem a Nyíregyházi Egyetemen, mint mezőgazdasági mérnök. Jelenleg a Debreceni Agrártudományi Egyetemen állattenyésztő mérnökként tanulok mesterképzésen. Büszke vagyok arra, hogy családi vállalkozásként működünk. Bátyámmal, Andrisával az a célunk, hogy ezt a hagyományt tovább vigyük, és megőrizzük mindazt, amit édesapánk felépített. Jelenleg az időm jelentős részét a tanulmányaim töltik ki, de igyekszem részt venni a telepi munkák koordinálásában is. Ahogy lehetőségem engedi, próbálok minél több szakmai tapasztalatot átvenni édesapámtól, hisz az alapokat csakis tőle tanulhatom meg.

Munkánkat nagyban segíti, hogy kiváló szakemberekkel dolgozunk együtt. Jelentős szakmai segítséget jelent számunkra a külső szaktanácsadók jelenléte, hisz a technikai fejlődésekről első kézből tőlük értesülünk. Érdeklődési köröm fókuszában a korszerű istálló és fejéstechnológia áll. Jelenleg figyelemmel kísérem a technikai újításokat, és a számunkra szükséges és megfelelő eszközöket igyekszem bevinni a telepi struktúrába is. Ennek érdekében rengeteg rendezvényen, tanulmányi úton veszek részt, hogy bővíteni tudjam ismereteimet. Büszke vagyok arra, hogy családi vállalkozásként Magyarország kiemelt telepei közé tartozunk.

Az utóbbi években tapasztalt szélsőséges időjárási viszonyok egyre inkább óvatosságra intenek bennünket. A hőstresszel évről évre egyre több a problémánk. Észre vettük, hogy nagy meleg idején sem szívesen mennek az itatókhoz a tehenek. Ennek nem örültünk, hisz ebben az időszakban az istálló hűtése mellett termelés szempontjából elengedhetetlen a megfelelő mennyiségű folyadékbevitel. Az ingadozó tejár miatt, minden csepp tej számít. Jó minőségű vízzel nem csak a megtermelt tej mennyiségét tudjuk növelni, hanem az állatok általános állapotát is tudjuk javítani. Több folyadék felvétele esetén optimalizálni tudjuk az elfogyasztott takarmány hasznosulását, egyéb lázzal járó betegségek visszaszorítását. Aggódtunk amiatt, hogy az évtizedek alatt lerakódott biofilm rétegben, mely a vezetékekben megtapadt, nagy melegben milyen baktériumok, algák telepednek meg, melyek az állatok egészségére károsak lehetnek. Ekkor jutottunk el oda, hogy nyitottá váljunk az **ECOLAB** által forgalmazott vízkezelési rendszer kiépítésére. Ismereteim szerint több, mint nyolc éve tart közös munkánk, és úgy gondolom, bizonyították hozzáértésüket, elkötelezettségüket. Szakmai sikerünk kulcsa az, hogy biztosítsunk az állatok számára minden lehetőséget, hogy minél kiválóbb termelési eredményeket produkálhassanak. Miután az **ECOLAB** több termékkel is bizonyított, így számunkra kézenfekvő volt, hogy az ivóvízzel kapcsolatos probléma megoldását is rájuk bizzuk. 2016 tavaszán sikerült megegyeznünk, és elindítanunk az újabb közös együttműködést. A technológia kiépítését alapos telepi felmérés előzte meg. Mivel nem kis beruházásról van szó, minden kérdésünkre precíz, szakmailag helytálló válaszokat kaptunk.

Mozsár-Molnár Bettina
Animal-Hygiene Kft. és
Nyakas Tamás – Nyakas Farm

Úgy gondolom, minden lehetőséget meg kell, hogy ragadjunk, hisz ez a gazdaság nem csak bennünket, hanem még sok-sok családot tart el. Számunkra fontos a dolgozók munkájának megbecsülése. Az eddigi eredmények alapján tapasztalataink pozitívak. Nyári időszakban is jóval alacsonyabb visszaesést tapasztaltunk, valamint megnövekedett a felhasznált víz mennyisége is, mely azt jelenti, hogy a tehenek sokkal több vizet fogyasztanak. Továbbá a gyógyszerfelhasználás is csökkent. Kevesebb lett a hasmenés, jobb takarmányhasznosulást tapasztaltunk. Az itatók tisztábbak. Laktációs átlagunk három éve 11.000 liter, úgy gondolom, hogy ennek a szép eredménynek az elérésében szerepe volt a vízkezelésnek is. Nekem az a véleményem, hogy a hatékony termelésért áldozni kell. Természetesen mindez plusz költséget von maga után, de hosszú távon kell gondolkodni, így viszont számíthatunk a megtérülésre.

Mozsár-Molnár Bettina

Animal-Hygiene Kft., területi képviselő, szaktanácsadó – Kelet-Magyarország

Teljes körű higiéniai megoldás

ECOLAB®

Hivatalos forgalmazó: **Animal-Hygiene Kft.**

Kiss Attila: +36 30 229 6794

Molnár Helén: +36 30 952 9678

Mozsár-Molnár Bettina: +36 30 334 2592

Ecolab-Hygiene Kft.

1139 Budapest,

Váci út 81-83.

Tel.: +36 1 886 1315

Fax: +36 1 886 1320

SUGARMAXFIBER

LIQUID FEED

**TOVÁBBFEJLESZTETT ÖSSZETÉTEL
A MÉG JOBB EREDMÉNYÉRT.**

Különböző forrású cukrok, oldékony fehérje és szerves savak
optimális keveréke a rostemésztésért felelős cellulózbontó
bendő baktériumok táplálására

FOKOZZA A ROSTEMÉSZTÉST

NÖVELI A TEJZSÍRT

JOBB ÍZHATÁST KÖLCSÖNÖZ A TMR-NEK

CSÖKKENTI A VÁLOGATÁST

**A TÖMEGTAKARMÁNYOK NAGYOBB ARÁNYÚ
FELHASZNÁLÁSÁT TESZI LEHETŐVÉ**

ÖSSZETEVŐK:

Répamelasz | CMS (glutaminsav gyártásból)
Cukornád melasz | Sűrített tejsavó

Izomaltulóz pép | Maláta | **Dextróz**

ADALÉKANYAGOK:

Ecetsav | Propionsav | Foszforsav

KENOMIXTM

TEJESKÖRŰ VÉDELMEZET
BIZTOSÍTÓ, FEJÉS UTÁNI
TŐGYÁPOLÓ SZER

HATÉKONY LÉPÉS A TŐGYGYULLADÁS MEGELŐZÉSI PROGRAMBAN

TOVÁBBI INFORMÁCIÓÉRT KERESSE KERESKEDŐ KOLLÉGÁINKAT:

Litz Tamás
Dankó Mónika
Varga Adrienn
Tóth Szabolcs
Szigeti Gergő
Nagy Ádám
Suta Csaba

szakmai vezető higiénia
szakmai vezető kártevő
É-Ny Magyarország
D-Ny Magyarország
Közép-Magyarország
D-K Magyarország
É-K Magyarország

+36 20 8007 882
+36 20 5701 146
+36 20 3477 040
+36 20 2960 158
+36 20 2987 400
+36 20 5438 868
+36 20 5412 295

BORJÚ TEJPÓTLÓK

NUKAMEL PERFORMER

ÚJ SZEZONÁLIS BORJÚ TEJPÓTLÓ KONCEPCIÓ

NYÁRON - növekedés fokozása & TÉLEN - biztonság

EGYEDÜLÁLLÓ "FAGYASZTVA
PORÍTÁSOS TECHNOLOGIÁVAL"

- ✓ garantált 95 % tejszármazék tartalom,
Európában egyedülállóan 27% nyersfehérjével,
- ✓ immunglobulinok, probiotikum,
omega-3 zsírsav, fitogén anyagok,
magas kókuszszír tartalom,
speciálisan beállított aminosav szintek,
- ✓ nagy mennyiségű tejből származó aktív
immunglobulin, a jó állategészségügyi
státusz eléréséhez
- ✓ kiváló alapanyagok, oldódás, emészthetőség

Használja ki a teljes genetikai potenciált
az optimalizált takarmányozással.

Borjúspecialistánk szívesen áll rendelkezésére
borjúnevelés, borjúmenedzsment témában!
További információért várjuk hívását!

Takács János: 06 30/939-1557
Csánkné Pozbai Orsolya: 06 30/362-2067

További információért látogasson el
honlapunkra: www.interagrar.hu

Diamond

Liqui Pro

**TERMÉSZETES SEGÍTSÉG AZ
EGÉSZSÉGES ÉLETKEZDÉSHEZ**

**4 KUTATÁSSAL IGAZOLT
POZITÍV HATÁS**

Innovatív termék borjaknak,
kifejezetten a tejtátásos
időszakra kifejlesztve

Erősíti a borjú saját immun-
rendszerét, támogatja az
egészségét és növekedését

Kevesebb gyógyszer-
felhasználás, kisebb
gyógyszerköltség

Antioxidáns hatású DV Bioactives TM hatóanyagokat tartalmaz
Támogatja az immunrendszert, az egészséget, növekedést

1

IMMUNITÁS ÉS EGÉSZSÉG

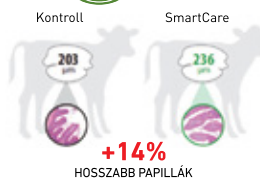
A Diamond Liqui Pro erősíti a borjú
természetes ellenállóképességét.

Nemzetközi szakmai referenciák:
Brewer et al. 2014. Veterinary
Microbiology 172:248-255.
Harris et al. 2015. J. Dairy Sci. 98
(Suppl. 2): 240.
Alugongo et al. 2015. J. Dairy Sci. 98
(Suppl.2): 469-470

2

EMÉSZTŐRENDSZER FEJLŐDÉSE

A Diamond Liqui Pro
támogatja
a bendő fejlődését
(hosszabb bendőpapillák).
Brewer et al. 2014. Veterinary
Microbiology 172: 248-255

3

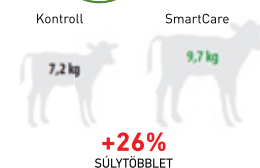
TAKARMÁNYFELVÉTEL

A Diamond V borjú-
nevelési program növeli
a starter felvételt.
Harris et al. 2015. J. Dairy
Sci. 98 (Suppl.2): 240

4

TESTTÖMEG-GYARAPODÁS

A Diamond Liqui Pro-val
javul a testtömeg-
gyarapodás.
Brewer et al. 2014. Veterinary
Microbiology 172: 248-255.

A **Diamond Liqui Pro** hatóanyaga azonos a jól ismert és a termelő
teheneknél sikerrel alkalmazott **Diamond XP** fermentált takarmány-kiegészítőjével!

PRO-FEED KFT., 2161 Csomád, Kossuth Lajos utca 42.

Tel: +36 (28) 541 031, Fax: + 36 (28) 541 035, Mobil: +36 (30) 327 4573

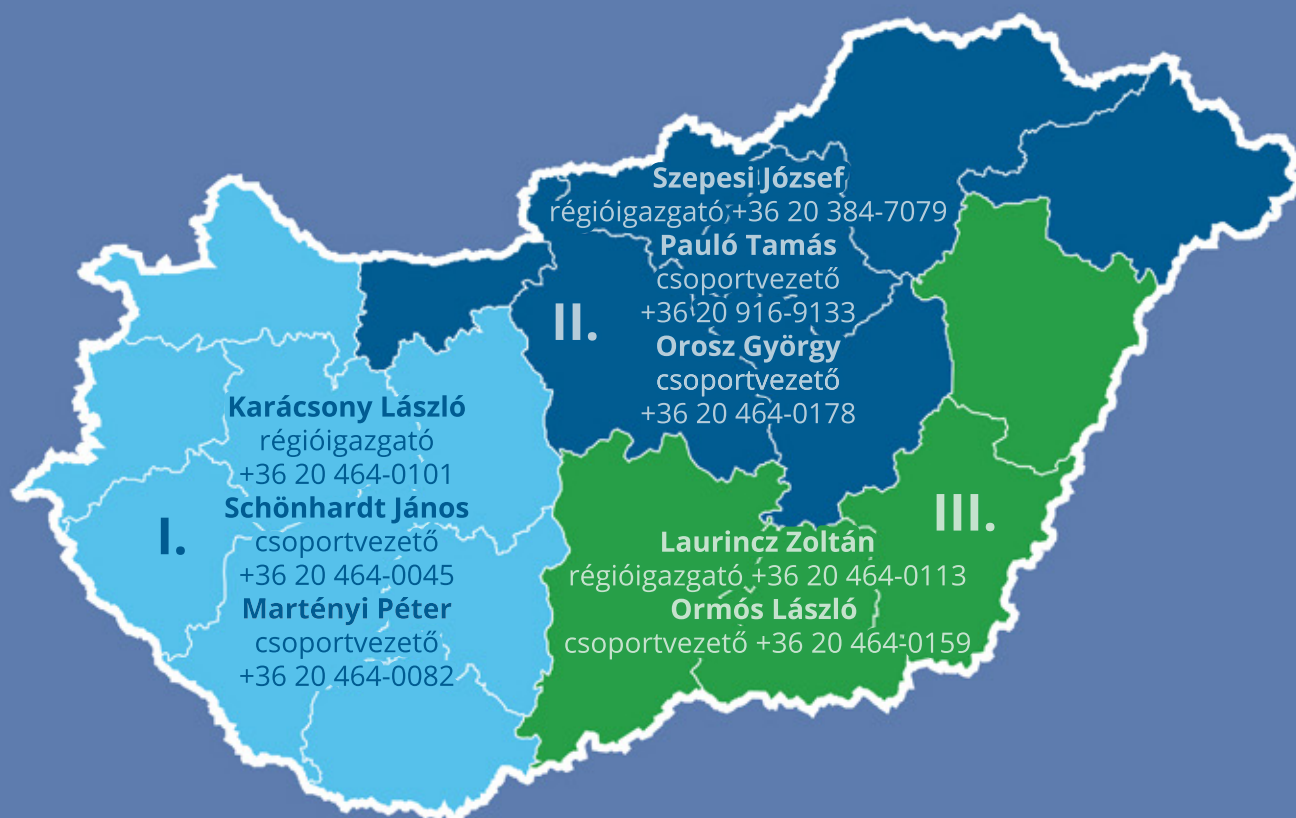
Mindent egy kézről!

www.profeed.hu

Hazai tapasztalatokért hívjon bennünket!

Az Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft. két évtizede áll partnerei szolgálatában, értéként őrizve és a napi munkában alkalmazva a hazai termelésellenőrzés több, mint 100 éves tapasztalatát.

Központi titkárság • telefon: 06 28 515-540, fax: 06 28 515-550, mobil: +36 20 464-0059, e-mail: atkft@atkft.hu

Tejvizsgáló Laboratórium • mobil: +36 20 229-4965, e-mail: kenez.arpad@atkft.hu

- **Teljesítményvizsgáló részleg** • telefon: 06 28 515-546, e-mail: tejlabor@atkft.hu

- **Analitikai Laboratórium részleg** • mobil: +36 20 464-0189

o **Mikrobiológiai Laboratórium** • mobil: +36 70 384-7938

- **Állategészségügyi Diagnosztikai Laboratórium részleg** • mobil: +36 20 229-4965, +36 20 464-0147

Takarmányozási Igazgatóság • telefon: 06 28 515-555, mobil: +36 20 219-9512, e-mail: taklab@atkft.hu

Füljelző gyártó részleg • telefon: 06 28 515-542, mobil: +36 20 464-0022, e-mail: enar.fuljelzo@atkft.hu

Somos Zoltán tenyésztési igazgató • +36 20 401-5936, e-mail: somos.zoltan@atkft.hu

Dr. Monostori Attila főállatorvos • +36 20 464-0147, e-mail: monostori.attila@atkft.hu

